НАРОДНА АРМІЯ

12 квітня, 2018

#15 (5547)

МІНІСТР ОБОРОНИ УКРАЇНИ ГЕНЕРАЛ АРМІЇ УКРАЇНИ СТЕПАН ПОЛТОРАК:

«У НАС НЕМАЄ ІНШОЇ АЛЬТЕРНАТИВИ, ОКРІМ ЯК УКРІПЛЮВАТИ ЗБРОЙНІ СИЛИ»

Очільник вітчизняного оборонного відомства про останні тенденції в безпековій ситуації, сучасні загрози, міжнародну підтримку та реформування українського війська стор. 3

АВІАТЕХНІКИ ПІДНЯЛИ В ПОВІТРЯ ЛІТАК, ЩО ПРОСТОЯВ 20 РОКІВ...

ПРО ДОСВІД РОБОТИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТЕХНІЧНО-ЕКСПЛУАТАЦІЙНОЇ ЧАСТИНИ У РАЙОНІ ПРОВЕДЕННЯ АТО ТА В ПУНКТІ ПОСТІЙНОЇ ДИСЛОКАЦІЇ стор. 8

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ПЕТРО ПОРОШЕНКО:

«МИ ПОТРЕБУЄМО ЄДИНОГО І СИЛЬНОГО ЄС, А ТАКОЖ ЙОГО СОЛІДАРНОСТІ З УКРАЇНОЮ. А НА ДАНОМУ ЕТАПІ — ПЕРЕДУСІМ НАПРАВЛЕННЯ МИРОТВОРЦІВ ООН ДО УКРАЇНИ»

Україна та Німеччина скоординували перспективу розгортання миротворчої місії ООН на окупованій частині Донбасу. Миротворці ООН мають охоплювати всю окуповану територію, включаючи українсько-російську ділянку кордону

Україна сподівається на підтримку спільних пропозицій нашої держави, Німеччини, Франції та Сполучених Штатів Америки в рішенні щодо запровадження миротворчої місії під егідою ООН на окупованій частині Донбасу. Про це Президент Петро Порошенко заявив під час спілкування з представниками ЗМІ по завершенні двосторонньої зустрічі із Федеральним канцлером Німеччини Ангелою Меркель у Берліні.

Глава держави наголосив, що ця ініціатива зумовлена відсутністю прогресу в мирних перемовинах та можливості контролювати дії проросійських бойовиків і представників Росії в окупованих районах на Сході України щодо виконання ними зобов'язань згідно із Мінськими домовленостями, повідомляє офіційний сайт глави держави.

> *«Ми сподіваємося, що будуть підтримані пропозиції щодо запровадження миротворчої місії, яка буде не ескортом для спостерігачів ОБСЄ, а яка зможе роззброювати НЗФ, захистити людей, що живуть на окупованих територіях»*

«Ми не маємо спільного центру координації і контролю російських представників на окупованій території, які б могли ефективно забезпечувати режим припинення вогню. Ми не маємо поки що прогресу на переговорах по Мінському процесу. І ми сподіваємося, що (будуть підтримані. — Ред.) пропозиції, які спільно висувають Франція, Німеччина, Україна, Сполучені Штати щодо проекту рішення Ради безпеки Організації Об'єднаних Націй щодо запровадження миротворчої місії, яка буде не ескортом для спостерігачів ОБСЄ, а буде повноцінною, повномасштабною, яка зможе роззброювати незаконні збройні формування, захистити людей, що живуть на окупованих територіях, і наблизити безпекові кондиції для початку політичного процесу місцевих виборів», — заявив Петро Порошенко.

Він висловив жаль стосовно того, що Росія досі не підтримала ці пропозиції, проте не втрачає надії на те, що наполеглива робота має призвести до позитивного результату. Президент зауважив, що під час зустрічі також обговорювалося питання продовження санкцій у випадку недотримання Мінських домовленостей, та вкотре подякував Ангелі Меркель за принципову позицію щодо підтримки України, зокрема стосовно Криму.

Глава держави також наголосив, що Україна потребує єдності та міцності Європейського Союзу та солідарності з нашою державою. «Більш за все ми потребуємо єдиного і сильного ЄС, а також його солідарності з Україною. А на даному етапі — передусім направлення миротворців ООН до України», — сказав він.

Своєю чергою Канцлер Німеччини Ангела Меркель запевнила, що країни-партнери України по «нормандському формату» й надалі продовжать підтримку нашої держави задля встановлення миру, та висловилася за продовження обміну полоненими та дотримання перемир'я, оскільки, на її переконання, це сприятиме прогресу у виконанні Мінських домовленостей на шляху до миру в Україні.

У ході брифінгу Президент України Петро Порошенко також наголосив, що Російська Федерація залучена до хімічної атаки в Сирії, бере участь в агресії проти України на Сході нашої держави, але постійно заперечує це. «Це триває вже чотири роки. І називається це «их там нет», — сказав Петро Порошенко та додав: — З першої хвилини російської агресії Росія категорично відмовляється від того, що Збройні сили РФ беруть участь в агресії проти держави Україна, залучені до хімічної атаки в Сирії, брали участь або тим чи іншим способом пов'язані з отруєнням у Солсбері».

«Гасло «их там нет» більше не проходить ніде у світі», — наголосив Петро Порошенко.

Він повідомив, що в Україні в тюрмах знаходяться 23 російських офіцери. «Це докази присутності Російської Федерації. Безумовно, ми чекаємо від РФ більш цивілізованої реакції: визнання звинувачень і координації та кооперації для того, щоб не допустити подібних речей у майбутньому», — зауважив Президент.

Своєю чергою Федеральний канцлер, коментуючи події в Сирії і застосування хімічної зброї проти мирного населення, сказала: «Я думаю, що однозначно там була застосована хімічна зброя».

У рамках візиту до Берліна Президент України Петро Порошенко також зустрівся з Президентом ФРН Франком-Вальтером Штайнмаєром та докладно обговорив розвиток ситуації на Донбасі. Було висловлено стурбованість через постійні провокації російських бойовиків. Президент ФРН Штайнмаєр висловив підтримку міжнародним зусиллям з пошуку мирного врегулювання на Донбасі, передусім у контексті важливості розгортання міжнародної місії ООН.

ТУРЕЧЧИНА ГОТОВА ВЗЯТИ УЧАСТЬ У МИРОТВОРЧІЙ МІСІЇ ООН НА ДОНБАСІ

Президент України Петро Порошенко зустрівся у Стамбулі з Президентом Туреччини Реджепом Таїпом Ердоганом та Міністром закордонних справ Туреччини Мевлютом Чавушоглу та обговорив стан підготовки до 7-го засідання Стратегічної ради високого рівня між Україною і Турецькою Республікою.

Окремо були обговорені ключові напрями поглиблення двостороннього співробітництва в торговельно-економічній та інвестиційній сферах, а також можливості реалізації спільних проектів у енергетичній сфері. Серед іншого йшлося про тристороннє співробітництво між Україною, Туреччиною та Катаром, повідомляє пресслужба глави держави.

Під час інформування турецької сторони про ситуацію на Донбасі відбувся обмін думками щодо ситуації в окупованому Росією Криму, зокрема щодо звільнення з російських тюрем українських політичних в'язнів.

Туреччина підтримала розгортання миротворчої місії ООН на окупованій частині Донбасу і заявила про готовність взяти в ній участь.

Сторони також засудили використання хімічної зброї на території Сирії.

В УКРАЇНІ РОЗПОЧАТО ДЕРЖАВНІ ВИПРОБУВАННЯ НОВОЇ РАКЕТНОЇ ЗБРОЇ

На півдні Одеської області проводяться державні випробування ракетного комплексу «Вільха».

За словами Секретаря Ради національної безпеки і оборони України Олександра Турчинова, державні випробування «стали фіналізацією масштабного проекту українських учених, конструкторів та виробничників», повідомляє сайт РНБО.

«Завдяки зусиллям усіх, хто працював над цим проектом, ми отримали потужну ракетну зброю, яка за всіма показниками краща за російський аналог «Смерч», — сказав Олександр Турчинов.

Секретар РНБО України повідомив, що державні випробування проводитимуть у декілька етапів, під час яких замовником перевірятимуться на відповідність заданим параметрам усі тактико-технічні характеристики ракет. Він пояснив, що ракети запускатимуться в повному бойовому спорядженні.

«Враховуючи керованість ракет, для кожної з них буде визначено окремі цілі на різній дальності», — додав Секретар РНБО України.

Олександр Турчинов наголосив, що після завершення цих масштабних державних випробувань ракетні комплекси «Вільха» будуть взяті на озброєння, а український ОПК розпочне їхнє серійне виробництво.

НОВІ САНКЦІЇ США: НАЙБАГАТШІ РОСІЯНИ ВТРАТИЛИ ЗА ДЕНЬ БІЛЬШЕ ЯК $12 млрд

Найбагатші росіяни втратили за день більше як 12 млрд доларів унаслідок санкцій проти олігархів і топ-чиновників РФ, які Сполучені Штати запровадили на початку квітня.

«Влада США запровадила нові санкції 6 квітня, розширивши список на 26 осіб і 15 компаній. Інвестори відреагували на це негайно й почали розпродувати російські активи, після чого впав рубль та індекс РТС. Загалом російські доларові мільярдери за день утратили більше як $12 млрд», — повідомив Укрінформ із посиланням на російський «Форбс».

Як зазначено, найбільше постраждав через нові санкції Олег Дерипаска: під обмеження потрапили його холдинг EN+, US Rusal і ще шість пов'язаних із ним компаній. Наприклад, 9 квітня котирування виробника алюмінію Rusal на Гонконгівській біржі впали вже більш як на 50%, а статки Дерипаски зменшилися на $1,3 млрд.

Стільки ж утратив його партнер по «Норильському нікелю» Володимир Потанін, хоча в списку санкцій його немає. Папери «Норнікелю», у якому Потаніну належить 32,9% (частка Дерипаски — 27,8%), обвалилися зранку більше як на 16%.

Замикає трійку антилідерів Віктор Вексельберг, який разом із партнерами (через компанію SUAL Partners) володіє 26,5% акцій Rusal. Його втрати становлять майже $1 млрд.

Як повідомлялося раніше, Міністерство фінансів США оприлюднило наприкінці минулого тижня новий пакет санкцій, у який включено сімох російських олігархів, 17 представників російської державної влади, а також 14 організацій і компаній. В експертних колах США назвали ці санкції одними з найбільших.

Зокрема Міністерство фінансів США зобов'язало до полудня 7 травня припинити всі транзакції та взаємодію з російськими компаніями, які потрапили під санкції, зокрема з групою EN+, групою ГАЗ і Об'єднаною компанією «Русал».

В іншому документі OFAC наголошено на необхідності до 5 червня анулювати контракти й домовленості з 12 російськими організаціями, які потрапили під дію санкцій. Серед них Агрохолдинг «Кубань», Basic Element Ltd, B-Finance Ltd, група EN+, «Євросибенерго», «Група ГАЗ», «Газпром Буріння», «Ладога Менеджмент», NPV Engineering, «Група Ренова», «Російські Машини», Об'єднана компанія «Русал». Окрім того, заборонено мати відносини з будь-якою іншою організацією, яка має 50% і більше акцій у зазначених компаніях.

МІНІСТР ОБОРОНИ УКРАЇНИ ГЕНЕРАЛ АРМІЇ УКРАЇНИ СТЕПАН ПОЛТОРАК:

«У НАС НЕМАЄ ІНШОЇ АЛЬТЕРНАТИВИ, ОКРІМ ЯК УКРІПЛЮВАТИ ЗБРОЙНІ СИЛИ»

ОЧІЛЬНИК ВІТЧИЗНЯНОГО ОБОРОННОГО ВІДОМСТВА ПРО ОСТАННІ ТЕНДЕНЦІЇ В БЕЗПЕКОВІЙ СИТУАЦІЇ, СУЧАСНІ ЗАГРОЗИ, МІЖНАРОДНУ ПІДТРИМКУ ТА РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА

— Степане Тимофійовичу, одразу розпочнемо нашу зустріч із найбільш насущного питання порядку денного в Україні. Яким є Ваш погляд на перспективи введення миротворчого контингенту ООН на Сході нашої держави, і як це вплине на конфлікт?

— Найбільш логічним, з огляду на весь комплекс причин і наслідків, які сформували та підживлюють конфлікт на українському Донбасі, є політико-дипломатичний мирний вихід із ситуації. Які засоби формують цей коридор можливостей? На моє переконання, це дотримання Мінських домовленостей і наполегливе досягнення рішення про розміщення миротворчої місії ООН на прийнятних для України умовах.

Чітко розумію, що на досягнення цієї мети потрібен час. Але в нас немає іншої альтернативи, окрім як одночасно укріплювати Збройні Сили. Причому настільки, щоб вони були готові не лише до оборони, а й до звільнення окупованих територій, на що наше військо має право і ніколи його не втрачало.

У світі справді все більшої підтримки набуває ініціатива української влади до започаткування миротворчої місії як засобу відновлення суверенітету й територіальної цілісності нашої держави. Саме на її розвиток ми покладаємо наші значні сподівання. Ми тільки на початку шляху. Вже стартували перемовини, дискусії та пошуки прийнятних варіантів розміщення, складу та мандата такого контингенту. Говорячи про потенційний вплив місії ООН на перебіг конфлікту, варто зауважити, що іще невідома кінцева конфігурація контингенту в жодному з її компонентів. Але зауважу, що ця місія тільки тоді матиме сенс, якщо призведе до роззброєння незаконних збройних формувань, взяття під контроль 400-кілометрової ділянки українсько-російського кордону, зупинить інфільтрацію російських військ та озброєння на окуповану територію. Тоді вже можна буде говорити про повноцінні й адекватні політичні процеси та реінтеграцію тепершніх Донецька і Луганська. Звісно, у миротворчому процесі не повинні брати участі представники країни-агресора. Тобто нам критично важливо, щоб Росія не була залучена до складу миротворчої місії.

І зараз багато країн починають висловлювати свою згоду на участь у такій місії під егідою ООН. Приміром, таку пропозицію я почув від Фінляндії, де нещодавно перебував із офіційним візитом. У Гельсінкі ми із главою фінського оборонного відомства, а також із президентом Фінляндської Республіки обговорювали можливість залучення Сил оборони Фінляндії до миротворчої місії ООН на Сході України. І фінська сторона погодилася, що така місія повинна працювати відповідно до існуючих правил і норм міжнародного права на всій окупованій території, а не тільки на лінії зіткнення сторін. Таку ж підтримку ми одержали і від Швеції.

— Українці так само активно цікавляться питанням, коли нам таки доставлять зброю із США, і що вона означає для наших військових?

— Україна має безпрецедентну підтримку у світі. Особливо цінна допомога наших партнерів у розбудові ефективного війська, яку нам надають країни НАТО. І це не тільки аспект озброєнь. Це технології, стандарти, рішення та консультації, тренінг і використання партнерського ресурсу. І це теж своєрідна зброя — вона не менш чутлива та дієва. Ви подивіться, наскільки важливіше мати армію, наповнену сержантами та офіцерами, сповненими лідерських якостей, професійно навченими, аніж просто володіти значними обсягами озброєнь. Без духу і знань навіть досконала зброя не принесе війську жодної відчутної користі.

США були однією з перших країн, яка підтримала нас у прагненні захистити свій суверенітет, і ця допомога є дуже важливою та ефективною. Так ми очікуємо від США «Джавеліни» — і вони будуть у нас вчасно — тоді, коли все буде готове для цього. Ні на день раніше, а й ні на день пізніше. Як уже недавно висловився Президент України відповідно до досягнутих із американськими партнерами домовленостей. І це буде ціла низка поставок. Ми матимемо протитанкові ракетні і антиснайперські комплекси, засоби електронної боротьби й повітряної оборони й деякі інші речі. Путін нещодавно заявив про наявність у них низки нових зразків озброєнь, зокрема ракет. Риторика щорічного звіту Путіна свідчить, що вектором зовнішньополітичної діяльності РФ є агресія. Тому рішення Вашингтона про надання нам озброєнь у такій ситуації важко переоцінити.

Ця зброя є сигналом про підтримку України клубом демократичних країн, що вони сприяють нашій боротьбі за спільні цінності від одних і тих же загроз. Але із приємністю зазначу: наш оборонно-промисловий комплекс також нарощує потужності, й окремі зразки української військової техніки, зброї та обладнання здатні конкурувати навіть із кращими світовими виробниками. Це додає упевненості, і цього нам дуже бракувало у 2014 році. Це є також сигналом закордонним партнерам допомагати нам у прагненні захиститися. Допомагаючи Україні, світ допомагає собі.

Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак

— Росія використовує Донбас як полігон бойового випробування військової техніки. Ваш загальний прогноз щодо конфлікту і ситуації на українському Сході?

— Україна і надалі залишатиметься відданою курсу політико-дипломатичного врегулювання конфлікту на Сході держави. Водночас ми можемо і будемо використовувати суверенне право України на самооборону. Тому наша країна діятиме в рамках комплексу політико-дипломатичних, санкційних й інших заходів задля відновлення територіальної цілісності України та відсічі і стримування збройної агресії РФ.

За нашими даними, Російська Федерація не збирається відмовлятися від продовження збройної агресії на Сході України. Про це свідчить російська військова присутність в окремих районах Донецької та Луганської областей і ведення бойових дій проти Збройних Сил України. Лише торік наші позиції на Сході ворог обстріляв понад 15 тисяч разів. Російське керівництво шукає шлях, аби агресію, ним же організовану, перетворити на заморожений конфлікт, а не врегулювати його. Більш того, режим Путіна іще сподівається на повернення нашої держави у так званий «рускій мір» і відмову України від євроатлантичної інтеграції. Москва так само не збирається виконувати Мінські угоди — це не входить до їхніх планів, так само як і виведення окупаційних військ з нашої території та повернення українській стороні контролю за ділянкою українсько-російського державного кордону. І Кремль категорично не сприймає формат миротворчої місії ООН, діяльність якої привела б до нівелювання впливу та влади контрольованих ним місцевих окупаційних режимів. Останні наразі тримаються на багнетах двох армійських корпусів загальною чисельністю близько 40 тисяч осіб, які є невід'ємною частиною Південного військового округу Збройних сил Росії. У них одна модель підготовки, забезпечення, логістика спільна, система бойового застосування. І якщо є бажання, а це ми неодноразово бачили практично, вони можуть припинити вогонь і виконати перший пункт Мінських угод. Тому цей контингент є серйозним інструментом силового впливу на Україну. А всі «мирні» ініціативи агресора є насправді «шубкою вівці» на тілі «вовка».

Ми знаємо і про те, що, окрім уже згаданого угруповання, оперативні плани противника містять багато варіантів ведення бойових дій на нашій території. Росія використовує Донбас не тільки для вишколу військових, які потім воюють в інших гарячих точках, зокрема Сирії, а й як полігон для бойового випробування військової техніки. Також ця наша відкрита рана не дає Україні можливості розвиватися і реформуватися в максимально швидкому темпі.

Цілком очікуваним є продовження агресивних дій на Сході України. Більш того, існує ймовірність переростання конфлікту в повномасштабну агресію Кремля. Це правда, яка не дозволяє мати ілюзій щодо відмови Росії від окупації частини нашої території і виведення своїх військ у найближчій перспективі. На нашому кордоні вона зосередила 19 батальйонних тактичних груп першого і другого ешелонів чисельністю понад 77 тисяч осіб. У склад угруповання входить майже 1 тисяча танків, 2,3 тисячі бойових машин, понад 1,1 тисячі артилерійських систем і приблизно 400 систем залпового вогню.

— Які проблеми та успіхи існують у процесі модернізації війська? Які сфери потребують розвитку?

— Передусім ми розмежували функції та провели реорганізацію органів військового управління відповідно до принципів НАТО. Значно підвищено оперативні (бойові) спроможності Збройних Сил України. Зокрема завдяки вищій інтенсивності командно-штабних, бригадних і льотно-тактичних навчань за стандартами Альянсу. Розширено мережу військових навчальних закладів та науково-дослідних установ. У навчальних центрах впроваджено систему багаторівневої підготовки сержантського та старшинського складу, розроблено програми курсів лідерства, запроваджено єдину програму Базової загальновійськової підготовки для військовослужбовців усіх категорій, затверджено Концепцію підготовки та застосування снайперів, посилено роль іноземних тренувальних місій у підготовці Збройних Сил України.

> *«На нашому кордоні Росія зосередила 19 батальйонних тактичних груп першого і другого ешелонів чисельністю понад 77 тисяч осіб»*

Більший фінансовий ресурс дозволив суттєво наростити темпи забезпечення Збройних Сил озброєнням, військовою і спецтехнікою, вдосконалити військову інфраструктуру, системи логістики й медичного забезпечення. Ми будуємо як необхідну нам оборонну інфраструктуру, так і навчальні центри та житло для військових.

Про наші плани на майбутнє в сенсі модернізації війська докладно може розповісти Державна програма розвитку Збройних Сил України на період до 2020 року, де визначено п'ять стратегічних цілей на основі прийнятих у НАТО принципів і стандартів:

перша — розвиток системи управління Збройних Сил;

друга — вдосконалення системи оборонного планування, впровадження у Збройних Силах прозорого і ефективного управління ресурсами;

третя — набуття спроможностей ЗСУ для гарантованої відсічі збройній агресії, оборони держави та участі в підтриманні миру та міжнародної безпеки;

четверта — створення єдиної системи логістики та вдосконалення системи медичного забезпечення Збройних Сил;

п'ята — професіоналізація та створення необхідного військового резерву ЗСУ.

Саме на реалізації цих пунктів ми зосередимо наші головні зусилля на шляху досягнення Збройними Силами спроможностей для ефективного реагування на загрози національній безпеці у воєнній сфері, захисту її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності.

Потрібно пам'ятати: якісна оборонна реформа — річ дуже коштовна. Відносно невеликий ресурс іде на переформатування органів військового управління, підготовки, організацію нової системи логістики. А от переозброєння війська на нові зразки потребує багато часу й колосального фінансування. Навіть окремі країни НАТО, які 20 років тому вступили до Альянсу й були оснащені радянською технікою, досі повністю не переозброїлися. Але, усвідомлюючи масштабність наших завдань, ми не маємо права зупинятися на роздуми. Наш ОПК виробляє нову техніку і озброєння, які стають досконалішими. Якщо порівняти бронетехніку, випущену на початку бойових дій, і сучасну, можна сказати, що вона була доволі низької якості. Для прикладу візьмемо БТР-4Е, який у ході модернізації отримав понад 100 доопрацювань. За підсумками використання на лінії зіткнення він перетворився на один із кращих у світі у своєму класі. Таку ж роботу проводимо щодо безпілотників, станцій РЕБ, технічної розвідки, засобів ППО. Успіх цієї роботи критично важливий.

Газета «Урядовий кур'єр» (друкується зі скороченнями)

Зміна повертається після чергування на спостережному посту

Командир відділення старший солдат Петро П. спостерігає за позиціями ворога

«КОЙОТИ» В ПІСКАХ, АБО ЯК ТРИМАЄ ОБОРОНУ РОТА ІМЕНІ РОМАНА МАЙСТЕРЮКА

У короткі хвилини відпочинку бойовим офіцерам командирові роти кавалеру ордена Богдана Хмельницького III ступеня Романові К. (ліворуч) та його заступнику Максиму є про що поговорити

«Тиша нас більше насторожує, аніж заспокоює. От наприкінці грудня тут було справді важко. Гатили ворожі міномети й гармати, прилітали снаряди з «Градів». Проте було все зрозуміло. Ми гідно відповідали, коли противник починав нахабніти. А тепер така незвична для нас тиша. Тут, у Пісках, вона дуже оманлива»

Примхлива й непередбачувана весна панує на передньому краї нашої оборони. Але в тому, що ця незрозуміла, а іноді й кардинально суперечлива погода не стає на заваді нашим бійцям, переконуємося особисто. Ми в Пісках, де буквально все просякло війною й довкола лише зруйновані ворожими обстрілами будинки. Ще з вечора дощ перетворив усе навколо на суцільну ковзанку, тому дуже обережно прямуємо до ротного опорного пункту.

Чуємо дотепні жарти бійців із приводу погоди. «Нарешті закінчилася акція «Хто пережив цю зиму, тому ще два зимові місяці як подарунок!» Тепер нас дощі заливають», — сміються бійці, які проводять нас до РОПу.

Помічаємо, що хлопці, попри все, у доброму гуморі. З усього видно, що тут вони навчились не тільки вправно воювати, а й усебічно облаштовувати свій фронтовий побут.

Обабіч дороги — невеликий двір із напівзруйнованою будівлею. Бійці обслуговують резервний бензиновий електрогенератор. Від його роботи залежить не тільки комфортність проживання, а й безперебійність зв'язку. Вже за кілька хвилин двигун ритмічно загуркотів, і в локальній ротній електромережі з'явилося світло. Акумулятори до тепловізорів та радіостанцій поступово починають набирати свою ємність.

Справжня тепла весна дещо запізнюється, тож хлопці продовжують заготовляти дрова, не довіряючи синоптикам. Ось боєць Ігор за допомогою бензинового «Штіля» розрізає стовбур старої акації.

— Дерево всохло ще минулого року, не витримавши тутешніх обстрілів і літньої пожежі, котру тоді довелося гасити буквально всім, — згадує хлопець. — Тому вирішили пустити деревину на дрова.

За мить чуємо різкий неприємний металічний звук, і ревіння бензопили стихає.

Діставши робочу шину з навпіл розпиленого стовбура, Ігор починає заново заточувати ланцюг.

— Тут надто часто летять пили, бо натрапляють своїми ланцюгами на метал, — каже боєць, показуючи нам іржавий осколок міни, який, мов кліщ, глибоко вп'явся в суху деревину. — За чотири роки війни цю місцину буквально всипано осколками від різнокаліберних боєприпасів і куль, які прилітали з боку ворога.

— У таких умовах більшу частину всього нашого часу займають суто побутові питання, — розповідає заступник командира роти молодший лейтенант Максим, демонструючи нам ротне господарство. — Тут у нас є все необхідне для нормального життя, з урахуванням бойової обстановки. В обладнаних спальних приміщеннях, де відпочивають бійці, тепло. Маємо досить різноманітне харчування, ось іще минулого літа побудували собі лазню й спортивний куточок.

Максим у боях за Дебальцеве зазнав важкої контузії, лікувався й знову повернувся на передову. Тепер тут, у Пісках, він є невід'ємною частиною боєздатного військового колективу й відверто пишається своїми хлопцями.

На плиті вариться обід. Сьогодні в солдатському раціоні — борщ і плов. На вечерю — вареники. Коло плити вправно чаклує над майбутніми стравами Анатолій Миколайович — головний сержант взводу. Кремезний сорокасемирічний чоловік від самого початку по-батьківськи піклується про хлопців, тож і страви в нього виходять дуже смачними. Він ветеран, брав участь у боях за Дебальцеве, Зайцеве та Майорськ. «Професор» — так бійці кажуть про свого сержанта.

— Штатний кухар у відпустці, а я його заміняю, — каже «Професор», ретельно помішуючи борщ.

На диво, минула доба на цій ділянці фронту була дуже спокійною. Тут не сталося жодного обстрілу. Тож, доки тихо, є час оглянути зброю, навести лад у своїх фронтових помешканнях.

— Тиша нас більше насторожує, аніж заспокоює, — розповідає Анатолій Миколайович. — От наприкінці грудня тут було справді важко. Гатили ворожі міномети й гармати, прилітали

І хоча на дворі весна, дрова зайвими не будуть

Дерева «нашпиговано» осколками, от і доводиться Ігорю частенько підточувати ланцюг «Штіля»

Зброя має бути завжди почищеною й готовою до бою

Анатолія Миколайовича недарма називають у підрозділі «Професором». Він мастак на всі руки й навіть на кухні

снаряди з «Градів». Проте було все зрозуміло. Ми гідно відповідали, коли противник починав нахабніти. А тепер така незвична для нас тиша. Хоча тут, у Пісках, вона дуже оманлива.

Аби не стояти на місці, бійці раціонально використовують час: облаштовують нові позиції, удосконалюють давні. Щоб не осипався ґрунт, траншеї та окопи старанно, по-господарському обшили підручним матеріалом. У роботу пішло все: металопрофіль, ящики з-під боєприпасів, метал із розбитих огорож.

— Ми піхота, і чим краще зариємось та укріпимо позиції, тим безпечніше буде, — повторює відому аксіому командир роти старший лейтенант Роман К.

Він у батальйоні з першого дня створення підрозділу. Це колись не мав ніякого стосунку до армії, а сьогодні він найкращий ротний. Двадцятивосьмирічний випускник інституту нафти та газу, Роман до війни працював інженером-кошторисником в одній зі столичних комерційних фірм. Під час першої хвилі мобілізації пішов у військкомат і потрапив у територіальний батальйон оборони взводним у роту майора Романа Майстерюка, який героїчно загинув поблизу Торецька.

Старший лейтенант гордо показує шеврон своєї роти. На тлі Державного прапора — чіткий напис: «Рота Майстерюка, батальйон територіальної оборони». Прикрашає шеврон голова койота — символ підрозділу, у який, як ми з'ясовуємо, беруть не кожного.

— Цей шеврон — як пам'ять про нашого першого ротного, справжнього офіцера. Він із нас, цивільних людей, за два місяці зробив бійців, навчивши грамотно воювати, — розповідає Роман і згадує той найважчий бій роти, у якому загинув перший командир роти.

Тут установлено кілька камер відеоспостереження. За допомогою волонтерів ротні Кулібіни поставили кулемет ПКТ на механічну турель з електродистанційним керуванням. Відтак є можливість вести прицільний вогонь з укриття

— Того ранку рота отримала наказ зайняти блокпост поблизу міста Дзержинська. За даними розвідки, ворог залишив об'єкт. Пропустивши першу БМП, терористи відкрили шквальний вогонь по другій, де були ротний із бійцями. Вогонь не вщухав ні на мить, тоді офіцер віддав наказ зайняти кругову оборону, а сам, щоб урятувати відрізаних від основних сил товаришів, вирвався вперед. Миттєво бойову машину підбили, і вона вже палала на дорозі, а екіпаж продовжував оборонятися. Ротний скерував дії механіка-водія, і броня прикрила своїм корпусом бійців від терористів, що наступали. Однак тієї миті кулеметна черга вдарила в груди нашому командирові… — розповідає офіцер.

Командир «койотів», щоб стимулювати бійців та заохочувати найкращих, вручає їм шеврон підрозділу.

— Хлопцям приємно, а для інших стимул, — каже Роман.

Ротний вчиться сам і навчає інших. Бійці вдосконалюють і озброєння, і позиції роти. Установлено кілька камер відеоспостереження. За допомогою волонтерів ротні Кулібіни поставили кулемет ПКТ на механічну турель з електродистанційним керуванням. Відтак є можливість вести прицільний вогонь з укриття.

— Зараз його дещо модернізуємо, і це дасть змогу керувати вогнем за потреби та зберегти бійців. Є ще деякі проекти. Найвища нагорода для мене — це якщо всі мої хлопці повернуться живими додому, — розмірковує Роман.

На столі в красивій рамці, прикрашеній українським національним орнаментом, лежить почесна грамота. З'ясовуємо, що, за підсумками минулого, 2017 року, саме цей бойовий колектив став найкращим у батальйоні.

Десь неподалік ліворуч раптово вдарив великокаліберний кулемет, і кілька пострілів із гранатомета розірвали тишу.

— Це в бік наших сусідів цілять, провокують. Нас поки що не чіпають. Нещодавно й нас промацували. Довелося противника трішки «покошмарити» з СПГ, — сміється ротний.

— Тоді ми спалили їм бліндаж, а потім іще й наш снайпер результативно попрацював. Відтоді тут тиша, — долучається до нашої розмови гранатометник Олег із Кіровоградщини, який саме прийшов із чергування на крайній позиції. — Вони, вочевидь, вичікують слушну мить. Але ми готові до будь-яких сюрпризів. Аж руки чешуться, так хочеться добряче їм влупити.

Буденне життя тут, на передовій, триває. З усього видно, що хлопці готові до штатних і нештатних бойових ситуацій.

Залишаючи розташування роти, ми були впевнені в тому, що цей підрозділ імені Романа Майстерюка належно виконує свою роботу захисників Вітчизни.

Ярослав МЕЛЬНИЧУК, Сергій ЖМУРКО

У конференції взяли участь представники Цивільно-військового співробітництва шести країн

Віце-прем'єр-міністр України Іванна Климпуш-Цинцадзе, заступник начальника Генерального штабу ЗС України генерал-лейтенант Сергій Бессараб та начальник Управління цивільно-військового співробітництва ЗС України полковник Олексій Ноздрачов

ЗАСТУПНИК НАЧАЛЬНИКА ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ЗС УКРАЇНИ ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТ СЕРГІЙ БЕССАРАБ:

«ЗАХИСТ ЦИВІЛЬНИХ У РАЙОНАХ КОНФЛІКТУ НА СХОДІ УКРАЇНИ Є ВАЖЛИВИМ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ СУВЕРЕНІТЕТУ УКРАЇНИ»

На III Міжнародній конференції з питань цивільно-військового співробітництва було проаналізовано роботу державних органів влади, Збройних Сил та міжнародних організацій із метою створення умов для впровадження ефективної політики щодо захисту цивільного населення під час збройного конфлікту

Спільні зусилля Збройних Сил і державних органів України стосовно захисту цивільного населення в районах конфлікту на Сході країни дадуть змогу прискорити відновлення територіальної цілісності нашої держави. Таке переконання висловив заступник начальника Генерального штабу Збройних Сил України генерал-лейтенант Сергій Бессараб під час виступу на III Міжнародній конференції з питань цивільно-військового співробітництва «Захист цивільного населення під час збройного конфлікту», яка днями відбулась у Києві.

— Розпочалася системна робота з упровадження алгоритмів і методик щодо запобігання втратам серед цивільного населення під час воєнних дій. Ми сподіваємося, що такі наші спільні зусилля створюватимуть умови для впровадження державної політики щодо захисту цивільного населення під час збройного конфлікту й прискорять відновлення територіальної цілісності та незалежності України, — сказав генерал-лейтенант Сергій Бессараб.

— Чотири роки війни, яку Україна змушена вести з Російською Федерацією на власній території, виявили низку системних проблем і нестачу координації між органами державної влади, зокрема й у питаннях щодо захисту цивільного населення. Уряд шукає шляхи для розв'язання цієї проблеми, — наголосила віце-прем'єр-міністр України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Іванна Климпуш-Цинцадзе. — Вона залишається дуже гострою. Під час конфлікту загинуло більше як 10 тис. громадян України, більше як 22,5 тис. осіб дістали поранення, ще близько 1 млн 600 тис. не з власної волі перетворилися на внутрішньо переміщених осіб.

На конференції також зазначили, що цивільне населення прифронтових населених пунктів потребує нормативно забезпечених видів соціальної допомоги, зокрема для покриття витрат на лікування тих, що зазнали поранення та дістали інвалідність унаслідок бойових дій. Результатом збройного конфлікту на Сході України є виникнення кількох нових соціально вразливих груп населення: цивільні особи, які перебували в полоні й постраждали внаслідок насильства та катування, але не дістали інвалідність; цивільні особи, які перебували в полоні й дістали інвалідність; цивільні особи, які зазнали тілесних ушкоджень, пов'язаних зі збройним конфліктом, але не дістали інвалідність; цивільні особи, які зазнали тілесних ушкоджень, пов'язаних зі збройним конфліктом і дістали інвалідність унаслідок таких тілесних ушкоджень; непрацездатні члени сім'ї цивільних осіб, які загинули в полоні або через бойові дії.

У контексті прагнень України до набуття членства в НАТО розпочато активну роботу з вивчення політики Альянсу щодо захисту цивільного населення, яку було ухвалено на Варшавському саміті НАТО в липні 2016 року

Конституція й відповідне законодавство України зобов'язують органи державної влади створити належні умови для медичної та соціальної реабілітації жертв війни та забезпечити цих осіб належними державними гарантіями соціального захисту. Водночас, на жаль, є багато фактів, коли людей, які зазнали ушкодження здоров'я та які навіть дістали інвалідність, перебуваючи під обстрілами в районі бойових дій або полоні, не визнають жертвами війни.

— Одним із кроків у напрямку зниження та компенсації шкоди цивільному населенню та запобігання їй стало ухвалення Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях», — сказала віце-прем`єр-міністр. — У ньому окреслено основні напрями захисту прав і свобод цивільного населення на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, але вони не є вичерпними. Тому існує необхідність удосконалення державної політики щодо захисту цивільних під час збройного конфлікту.

Іванна Климпуш-Цинцадзе окремо підкреслила конструктивну роль, яку в розв'язанні цієї проблеми відіграють Збройні Сили України, і подякувала, зокрема, Генеральному штабу ЗС України, який практично з нуля побудував структурний підрозділ цивільно-військового співробітництва (CIMIC — Civil-Military Cooperation), який сьогодні максимально надає допомогу цивільному населенню в районі бойових дій.

Також було зазначено, що в контексті прагнень до набуття членства в Північноатлантичному альянсі в Україні розпочато активну роботу з вивчення політики НАТО стосовно захисту цивільного населення (NATO Policy for the Protection of Civilians), яку було ухвалено на Варшавському саміті НАТО в липні 2016 року. Цей документ фактично є результатом десятирічної діяльності із запобігання втратам серед цивільного населення під час операцій Альянсу, і його було впроваджено як наслідок засвоєння важливих уроків під час операції Міжнародних сил сприяння безпеці в Афганістані (ISAF). Положення цього документа застосовують не тільки під час збройних конфліктів, а й під час захисту кордонів, операцій із врегулювання кризових ситуацій, іншої діяльності НАТО.

Значну допомогу з питань захисту цивільних під час конфліктів надає Україні й Європейський Союз.

— На початку грудня 2017 року за підтримки ЄС розпочалась реалізація 18-місячного проекту, спрямованого на розбудову спроможності нашої держави щодо захисту цивільних осіб на Сході України, — повідомила директор представництва Центру захисту цивільних в умовах конфлікту (ЦЗЦ) Єлизавета Барань. — У його рамках у тісній співпраці з Управлінням цивільно-військового співробітництва ЗС України передбачають створення групи із запобігання шкоди цивільному населенню, яка збиратиме інформацію й подаватиме аналітичні звіти командуванню Збройних Сил. Нині центр співпрацює із CIMIC у справі розробки процедур та інструкцій для діяльності групи, а в подальшому забезпечуватиме навчання її співробітників.

Окрім того, ЦЗЦ навчатиме широке коло представників силових структур, залучених до виконання завдань у районі АТО. Ця діяльність відбуватиметься спільно з навчальними закладами й центрами, зокрема США, Великобританії та Канади.

Участь у цій конференції взяли близько 200 представників органів влади й місцевого самоврядування, провідних військових експертів у сфері цивільно-військового співробітництва, міжнародних (також і неурядових) гуманітарних організацій.

Руслан ТКАЧУК

ПОЛІГОННА ЛИХОМАНКА РОСІЙСЬКИХ ОКУПАНТІВ НАБИРАЄ ОБЕРТІВ

КОМАНДУВАННЯ ТАК ЗВАНИХ АРМІЙСЬКИХ КОРПУСІВ НАРОЩУЄ ТЕМПИ БОЙОВОЇ ПІДГОТОВКИ ОКУПАЦІЙНИХ ФОРМУВАНЬ

«Мотострілецький підрозділ» окупаційних формувань під час проведення тактичних навчань

За інформацією Головного управління розвідки Міністерства оборони України, командування російських окупаційних формувань на Донбасі, користуючись зниженням вогневої активності в районі лінії розмежування під час досягнутого нещодавно так званого Великоднього перемир'я, вирішило форсувати процес нарощування рівня боєздатності в підлеглих «частинах і підрозділах». Наразі вживають додаткових організаційних заходів із підвищення рівня готовності до бойового застосування з'єднань і частин так званого 1-го й 2-го «армійських корпусів» окупаційних військ. Окупанти організували на ротаційній основі заходи з бойового злагодження вже розгорнутих «формувань», особливо тих, котрі періодично вирушають на «передову», а також заходи з проведення тренувань та своєрідних «зборів резервістів» на «віджатій» у місцевих громад території нашвидкуруч обладнаних «полігонів і навчальних центрів»

Дуже показово, що водночас окупанти приділяють особливу увагу кільком питанням бойового застосування своїх збройних формувань, які, безперечно, свідчать про існування в них певних планів і задумів щодо використання створених «корпусів».

Наприклад, відпрацювання спільного використання танкових та артилерійських підрозділів під час наступального бою або форсування водної перешкоди із захопленням та утриманням плацдарму явно свідчить про те, що окупанти виношують плани не тільки оборонної спрямованості.

До того ж усі ці «навчання» й «тренування» відбуваються з високим рівнем інтенсивності, часто незважаючи навіть на існування та дію Мінських домовленостей про відведення важкого озброєння на визначену відстань, наявність спостерігачів міжнародної місії ОБСЄ або навіть на загрозу життю й здоров'ю мирного населення. Наприклад, минулого тижня під час чергових навчань з «управління вогнем артилерійських підрозділів» окупанти так захопилися, що в запалі накрили вогнем 122-мм артилерійських систем житловий квартал у місті Єнакієвому, зруйнувавши кілька житлових будівель. Звісно, якось не дуже хвилюють нинішній Кремль такі «дрібниці» порівняно з «дресируванням» бойовиків російськими фахівцями, аби вони могли застосовувати весь асортимент путінського «військторгу», котрий якимось дивом «заблукав» поміж териконами Донбасу… У цій справі головне — перетворити сформовані «корпуси» на дійсно боєздатні формування, спроможні здійснювати наступальні дії на більш-менш прийнятну глибину. Порівняно з цим розбиті стіни й дахи кількох будинків у Єнакієвому, з погляду Кремля та його «геніального» штабу, видаються незначними.

Зростання рівня боєздатності обох «корпусів» зумовлено цілком зрозумілим прагненням агресора в умовах гібридної війни мати відповідний інструмент для бойових дій. Інакше цим маріонетковим квазідержавним утворенням доводиться за першої-ліпшої нагоди знову кликати на допомогу «російських друзів», яким, своєю чергою, доводиться знову прикидатися «місцевим ополченням», як це було 2014-го або під час боїв за Дебальцеве.

Усе це видається нинішньому Кремлю достатньо небезпечним як із точки зору реакції міжнародної спільноти (адже власну пряму участь в агресії в такому разі навряд чи вдасться приховати), так і з точки зору стійкості внутрішнього положення (бо пряма участь у боях із ЗСУ — це втрати, які приховати зі зростанням їхньої кількості буде дедалі важче). До того ж фінансово-ресурсна ціна участі кадрової російської армії у війні з Україною зовсім інша, аніж опосередкованого керування формуваннями колаборантів, озброєних іще радянським «неліквідом» із російських військових складів. От звідки таке гарячкувате бажання в окупантів здійснювати різноманітні мобілізації, «збори резервістів» і доукомплектування обох «корпусів» із використанням передусім саме місцевого контингенту. Відбувається донбасизація агресії Кремля проти нашої країни, ставку він робить на «місцеві ресурси».

Саме логічним продовженням цього процесу, або, краще сказати, наслідком, і є суттєве нарощування темпів бойової підготовки та створення збройних формувань окупантів. Дуже показово, що зростання рівня динаміки навчань і тренувань окупаційних формувань відбувається на багатьох ділянках окупованої зони.

Зокрема минулого тижня відзначено зростання інтенсивності тренувань із приведення до вищого ступеня бойової готовності підрозділів «окремої мотострілецької бригади», дислокованої в населеному пункті Кальміуське, «окремого штурмового мотострілецького полку морської піхоти», дислокованого на Маріупольському напрямку, у районі Новоазовська, «окремого механізованого полку» (Донецьк) та «окремої артилерійської бригади» (місто Хрустальний).

Та будьмо відверті принаймні перед собою: перетворення двох окупаційних «корпусів» із напіваморфних, напівпартизанських формувань із потужними пробликами анархії та отаманщини, які без прямої допомоги регулярного російського війська були здатні на виконання лише досить обмеженого кола завдань, на стрункі й повністю боєздатні структури штибу повноцінних «армійських об'єднань» — то процес не одного дня й навіть не одного року. Особливо тоді, коли знаходяться сили й конкретні «польові» ватажки всередині цих «народних бантустанів», які цьому протиляться й заважають.

Зростання рівня боєздатності обох «корпусів» зумовлено прагненням агресора мати відповідний інструмент для бойових дій. Інакше цим маріонетковим квазідержавним утворенням доводиться за першої-ліпшої нагоди знову кликати на допомогу «російських друзів»

Зрозуміло, що цю «проблему» Кремль зазвичай здатний розв'язати достатньо швидко й кардинально: одного можна «покатати на ліфті», іншого — розстріляти з кулемета, а то й просто підірвати по дорозі на власне весілля… Ніяких моральних та етичних гальм він із цього приводу не має. Як свідчить сувора життєва реальність, особливих труднощів у виборі засобів «розв'язання цих проблем» Кремль зовсім не відчуває. Адже він має цілий спектр таких засобів: від чайку з полонієм або газу «Новичок» до хвацьких хлопців із «ПВК Вагнера». Були б тільки гроші та реальна потреба…

Інша річ — сформувати, розгорнути, озброїти, оснастити, а головне — НАВЧИТИ та ПІДГОТУВАТИ принаймні роту, батальйон, бригаду й навіть «корпус». Тут так швидко це зробити не вийде (щоб підготувати мінімально кваліфікованого механіка-водія танка або навідника-оператора БМП, здатного в реальному бою застосовувати штатну зброю, доведеться витрати два-три, а то й три-чотири місяці). А якщо вам їх потрібно десятки, сотні, тисячі? А сам «армійський корпус» — це не тільки первинні військові спеціалісти штибу кулеметника, простого стрільця або гранатометника, підготовка яких займає мінімально прийнятний для агресора час, а й значною мірою фахівці із цілого ряду складніших військових спеціальностей — від оператора БпЛА до штабного офіцера оперативної служби.

«Армійський корпус» або в разі з Донбасом навіть його наближена копія — це дуже й дуже складний і вивірений механізм із підрозділами, частинами та з'єднаннями різних родів військ, а іноді й видів військ, різними пунктами управління та командними ланками, достатньо складною системою тилового забезпечення тощо. Щоб принаймні все це могло діяти в унісон, бодай на мінімальному рівні могло взаємодіяти, треба витратити не тільки купу грошей, ресурсів та інших «предметів матеріально-технічного забезпечення», а й передусім ресурс, який зовсім не відновлюється, — ЧАС. Усіх цих людей потрібно НАВЧИТИ діяти мінімально грамотно та прийнятно, ще й спільно…

У разі з нинішньою «донбасизацією» війни агресорові доведеться витратити на це багато часу та зусиль. Тому нічого дивного в тому немає, що окупаційні формування цієї весни почали нарощувати темпи та обсяги бойового навчання. Їм є куди поспішати…

Костянтин МАШОВЕЦЬ

Результат роботи льотчика залежить і від усіх тих, хто залишається на землі

АВІАТЕХНІКИ ПІДНЯЛИ В ПОВІТРЯ ЛІТАК, ЩО ПРОСТОЯВ 20 РОКІВ...

ПРО ДОСВІД РОБОТИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТЕХНІЧНО-ЕКСПЛУАТАЦІЙНОЇ ЧАСТИНИ У РАЙОНІ ПРОВЕДЕННЯ АТО ТА В ПУНКТІ ПОСТІЙНОЇ ДИСЛОКАЦІЇ

Пара винищувачів, закінчивши політ, неквапливо зарулює на стоянку. Замовкли двигуни. Відкрилися ліхтарі кабін. Льотчики в білих шоломах вибираються на підставлені стрем'янки.

Короткі доповіді командиру про виконання польотного завдання підсумовує фраза: «Техніка відпрацювала штатно...»

За цими словами — праця авіаційних спеціалістів з підрозділу, без якого неможлива робота льотчиків. Йдеться про ТЕЧ — технічно-експлуатаційну частину

Її командир майор Ігор Буліч зустрів мене у просторому, холодному і світлому ангарі, майже всю площу якого займали літаки. Відкриті люки, зняті фрагменти обшивки, вимірювальні прилади — навколо них кипіла робота. Я звернув увагу на те, що люди працювали дуже спокійно і розмірено.

Основне завдання підрозділу — підтримання справності авіаційної техніки, що знаходиться на озброєнні авіачастини, своєчасний поточний ремонт і усунення неполадок. Окрім того, особовий склад підрозділу несе цілодобове чергування у складі пошуково-рятувальної групи. Це означає, що при виникненні будь-якої позаштатної ситуації — аварійної посадки, авіаційної події або катастрофи — вони перші виїжджають на місце.

Саме вони шукають і рятують льотчика, розряджають боєкомплект і озброєння, займаються евакуацією літака. Під час літніх боїв 2014 року, коли ще застосовувалася авіація, льотчики і військовослужбовці ТЕЧ працювали у районі АТО. У ті дні був утрачений один літак МіГ-29. Він потрапив в організовану російськими найманцями засідку. Льотчик відпрацював по цілі й знищив блокпост у районі Єнакієвого, але літак був обстріляний із ЗУ-23. Черга влучила у правий двигун, і він загорівся. Проте керованість була збережена — льотчик вимкнув той мотор, включив систему пожежогасіння. Двигун був розтрощеним, але пожежу вдалося погасити. Як згадує льотчик Н., «Керівник польотів кричить: «Йди вгору, йди на Краматорськ!», я підвищую оберти лівого двигуна, думаю, що потрібно скинути блоки з НКРСами, але тут система оповіщення видає інформацію, що літак захоплений як ціль і по ньому випущена ракета ЗРК». Відвернути понівечену машину часу не вистачає.

Вибух, загорання лівого двигуна... Літак став некерованим, почав кренитися. Пілот Н. розповів: «Відчуття було, ніби я лечу на лопаті. Чому на лопаті — не знаю, але відчуття було саме таке. І тут я розумію, що лівого стабілізатора немає, крен уже градусів з 30, ще трохи — і я «відстрілююсь» у напрямку землі. Тому при крені майже 45 градусів я потягнув на себе ручки катапульти».

Спрацювали піропатрони натягу ременів, пілота стиснуло так, що вивихнув лікоть, але болю він тоді не відчув. Відлетів ліхтар, із кабіни викинуло, що називається, штатно.

Льотчик Н. ще побачив, як літак без половини крила, без кіля і стабілізатора, димлячи розбитим двигуном пройшов униз... А на землі, чітко видимий з висоти, дорогою вже мчав БТР бойовиків.

Пілот приземлився на поле, зняв ЗШ (захисний шолом), відбіг у «зеленку», заліг, зарядив зброю, доповів про місце свого перебування.

Рахунок йшов буквально на секунди. Офіцери ТЕЧ, визначивши, де знаходиться пілот, видали необхідні інструкції, і він встиг вийти з лісосмуги. Вже з боку поля спостерігав, як бойовики прострілювали те місце, де він щойно лежав, як закидували його гранатами. Потім отримав подальші інструкції і вийшов на точку зустрічі з офіцерами одного з наших полків спецпризначення. Через три доби пілот повернувся до своїх. Зараз цей льотчик знову у строю, літає і виконує завдання.

Але найважчим на початку війни, за спогадами Ігоря Буліча, було привести техніку до працездатного стану.

Навесні 2014 року, коли «зелені чоловічки» оточили військові частини у Криму, у всіх був шок — ніхто не розумів, що відбувається, і неясно було, чим усе закінчиться. Втім ситуація із «братами» прояснилася швидко. Тоді вся бригада тактичної авіації та ТЕЧ були переведені в режим цілодобового несення служби. Нагадаємо, що за роки розвалу від колись потужної частини майже нічого не залишилося. Боєготових літаків було близько 10%. Біда ще й у тому, що до війни машини, які знаходились на зберіганні, часто-густо служили донорами для техніки, що ще підіймалася в повітря, тож були в напіврозібраному стані.

Про ті дні офіцери-техніки згадують із сумішшю жаху і захоплення. Розповідають, гірко посміхаючись, що жили тут же, в ангарі ТЕЧ, спали на матрацах, на кріслах. Їли від випадку до випадку, буквально падали від утоми, але літаки, що називається, ставили на крило. Як згадує Ігор Буліч, «доходило до того, що деякі деталі й блоки купували на радіоринку».

До роботи було залучено всіх. Офіцери ТЕЧ освоїли всі види ремонтних робіт, тобто працювали без задіяння фахівців авіаремонтних заводів. Ціною неймовірних зусиль інженери виконали ремонт практично всіх літаків.

Разом із цим на ТЕЧ було покладено завдання з охорони периметра частини, протидиверсійних заходів. Люди тоді не розлучалися зі зброєю. Жінки-військовослужбовці несли чергування нарівні з чоловіками. У підсумку — жодної диверсії проти авіаторів не допущено.

Предметом особливої гордості командира ТЕЧ став літак, який простояв без руху 20 років. І ось рівно через 20 років — згідно з записом в формулярі день у день після крайнього вильоту — цей літак піднявся в повітря, був облітаний і відправлений на фронт. Він і зараз у строю, несе бойове чергування.

Відтоді минуло чотири роки. Накопичилися певні проблеми. Патріотичний порив, на якому всі працювали 2014 року, нітрохи не згас, просто війна стала звичною справою. Багато офіцерів уже пішли з армії, багато збираються йти по закінченні контракту. Як каже майор Буліч, на сьогодні одна з основних проблем — нестача фахівців.

Ідуть фахівці «старої школи», і розривається зв'язок між поколіннями. Зараз потрібні інші знання, тому нездатність частини персоналу до навчання — теж проблема. Але є й радісні приклади — грамотні молоді офіцери.

Найважчим на початку війни було привести техніку до працездатного стану, адже відсоток боєготових машин становив не більше 10%. Офіцери-техніки жили в ангарі ТЕЧ, спали на матрацах, на кріслах, їли від випадку до випадку. Буквально падали від утоми, але літаки, що називається, ставили на крило

Біля літака я помічаю стрункого старшого лейтенанта. Судячи з того, як до його слів прислухаються техніки, він має чималий авторитет. Це — Антон Разіньков, випускник ХУПСу 2015 року. Він відповідає за ремонт і обслуговування двигунів.

Про службу молодий офіцер говорить стримано. Помітно, що Антону простіше робити справу, ніж про неї розповідати. Про життя поза службою говорить зовсім неохоче. Живе з нареченою на квартирі, яку винаймають, на оплату йде близько 30% зарплати. Добре, що зараз платять гроші за піднайом. Але це для нього не найважливіше.

— Головне — бажання працювати. Взаєморозуміння і взаємодопомога в колективі. Дуже добре, що працюю з людьми, котрі знають свою справу і підрозділ, немов єдиний механізм. Адже літак — зброя колективна, це цілий комплекс, де результат роботи льотчика залежить і від усіх тих, хто залишається на землі.

Олександр ШУЛЬМАН

«ЯКЩО ТИ ВЖЕ ВИРІШИЛА СЛУЖИТИ В БОЙОВОМУ ПІДРОЗДІЛІ, ТО ЗНАЙ: НІХТО НЕ НОСИТИМЕ ТВІЙ РЮКЗАК, БРОНЕЖИЛЕТ І ЗБРОЮ»

МОЛОДШИЙ ЛЕЙТЕНАНТ ОЛЬГА БІРЮКОВА ВПЕВНЕНО КЕРУЄ ВЗВОДОМ УПРАВЛІННЯ ГАУБИЧНО-АРТИЛЕРІЙСЬКОГО ДИВІЗІОНУ ОДНІЄЇ З ДЕСАНТНО-ШТУРМОВИХ БРИГАД

ДШВ — елітні війська Збройних Сил України. У бригаду, в якій служить молодший лейтенант Ольга Бірюкова з позивним «Рута», навіть на посадах медиків дівчат обмаль

Виникає логічне питання: як молода дівчина опинилася в «бойовому організмі» та ще й на посаді командира взводу управління гаубично-артилерійського дивізіону? Та часу, щоб поставити його, немає. Адже після здійснення маршу артилеристи зайняли позиції й почали розгортання гаубиць Д-30, а Ользі своєю чергою треба було чимшвидше зорієнтувати бусоль і розрахувати правильні установки для стрільби й ведення вогню.

«73.46.876, — зосереджено записує в блокноті на броні МТЛБ Ольга березневим морозним ранком, — 52.52.952». І після уточнення останніх вказівок від командира дивізіону вона командує своєму підрозділові висунутися в район навчань.

— Незважаючи на те, що наша бригада перебуває в зоні відведення, такі навчання ми здійснюємо кожного третього дня. Загалом тут ритм бойовий: день навчання, день служби в наряді, день відпочинку, — між ділом розповідає Ольга. — Бути вправним артилеристом — справа не одного року тренувань, тому чим більше таких польових виходів, тим краще.

Завершивши всі необхідні розрахунки, командир взводу Бірюкова продовжує віддавати накази по рації: «Батареє, стій. Ціль — 101. Піхота. Осколково-фугасним, підривник осколковий, заряд повний. Приціл — 404, рівень — 30–02. Правіше від основного 0–75. Навести, доповісти!» За всіма діями комвзводу поряд мовчки спостерігає кремезний командир батареї. По його усміхнених очах важко зрозуміти, чи все правильно робить «Рута», чи припустилася помилки. Але жодних вагань у діях молодшого лейтенанта не було. Тож, дочекавшись доповіді про готовність усіх гаубичних обслуг, вона впевнено скомандувала: «Основному — один снаряд, вогонь!»

Готуватися до військової справи Ольга почала ще 2010 року. Зі своїми однодумцями в одній із військово-спортивних організацій міста Києва вона займалася власною підготовкою, бо з дитинства мріяла стати військовиком. Тактика малих груп, військова топографія, бойові мистецтва, стрибки з парашутом — це далеко не повний перелік опанованих навичок. Тож коли 2014 року почалася війна, Ольга вирішила, що вона до неї готова. Спочатку вона воювала в складі одного з добровольчих батальйонів. Та коли зустріла на своєму бойовому шляху українських десантників, то зрозуміла, що хоче стати саме офіцером ДШВ.

— Узагалі про перші роки війни я не дуже люблю згадувати на загал. Під час активних бойових дій доводилося бути стрільцем і корегувальником артилерії, — каже Ольга. — Пам'ятаю, як стали в пригоді мої знання з топографії, коли завдяки точно наданим координатам пересування терористів удалося накрити значну кількість ворожої техніки.

Тоді, наприкінці липня 2014 року, група українських бійців зайняла газорозподільну станцію між селами Стукалова Балка та Велика Вергунка. Штурмова група, сформована з добровольців батальйону «Айдар», дістала завдання вибити з блокпоста терористів. На передньому краї стояла капітальна цегляна споруда баштового типу — вежа з великими вікнами. З її горішніх поверхів можна було оглядати Луганськ.

— Звідти разом з артилеристом 30-ї бригади ми корегували вогонь, — додає Ольга. — Нас прикривала двійка — кулемет+снайпер. Завдання полягало в тому, щоб якомога швидше й максимально точно надавати координати артилерії, якщо під час штурму блокпоста бойовики із сусідніх позицій вирушать на допомогу. Так і сталося. Кілька одиниць броньованої техніки бойовиків вискочило з лісосмуги й вирушило в напрямку, на якому вже зав'язався бій. Під час обчислень треба було миттєво врахувати не тільки швидкість руху, а й час на те, що артилеристи мають вирішувати, як діяти тощо. Коли почали розриватися снаряди, атака ворога одразу захлинулася. На підмогу не дійшла жодна бойова одиниця. Блокпост було взято.

> *Коли військовий виконує поставлені завдання «на відмінно» — не має різниці як до нього звертатися: пане чи пані офіцер*

Коли дівчина закінчила тримісячні офіцерські курси, то потрапити їй в артилерію десантно-штурмових військ виявилося можливим тільки після особистої співбесіди з командувачем ДШВ. Адже посада відповідальна, а вимоги підвищені. Але після опитування за спеціальністю вона дістала таку омріяну посаду в бойовий бригаді.

Після того як умовні цілі було знищено, Ольга Бірюкова подивилася на командира батареї, і той мовчки кивнув. Тоді вона скомандувала: «Батареє, відбій!» Так закінчився тільки перший епізод навчань. Далі, поки розрахунки «пакувалися» для зміни позицій, щоб у подальшому вести вогонь, «Рута» зі своїм підрозділом і необхідним спорядженням завантажилися в кузов КрАЗа й вирушили в інший бік. Далі відбуватиметься відпрацювання питань здійснення артрозвідки та наведення Д-30 із переднього краю.

В умовах «бою» взвод управління гаубично-артилерійського дивізіону мав безпосередньо на «лінії зіткнення» здійснювати розвідку та вираховувати координати вогню по ворогу. І хоча це навчання, усі елементи відпрацьовують максимально. Розставивши охорону від ворожих ДРГ по периметру, «Рута» продовжує виконувати свою роботу. Ввідні вже інші, умови виконання вправи також. Але й тут вона довела, що справа артилериста для неї не хобі, а поклик життя. Підлеглі, серед яких є й такі, котрі на десяток років старші за неї, уважно вислуховували команди та зауваження, миттєво корегуючи свої дії.

Загалом, коли дивишся, як працює Ольга, тримаючи карту, здійснюючи розрахунки в бронежилеті з автоматом уже не першу годину, на морозі, то не замислюєшся, чи перед тобою дівчина, а чи чоловік. Ти бачиш десантника!

— Може, це й звучить трохи пишномовно, але армія — це сенс мого життя, місце, де я повністю самореалізуюсь, — признається Ольга. — Якщо ти прийшла в армію, бо тобі личить форма, то краще шукай посаду, на якій будеш корисною в штабних підрозділах. Якщо ти вже вирішила служити в бойовому підрозділі, то знай: ніхто не носитиме твій рюкзак, бронежилет і зброю.

Командири й підлеглі спочатку дуже скептично поставилися до призначення дівчини на таку посаду.

— Звісно, спочатку були сумніви. А як же інакше? — каже командир дивізіону. — Але мене здивувала навіть не фізична підготовленість Ольги, а її бажання та вміння вчитися артилерійської справи. Вона цілком розуміла, що трьох місяців для цього артилеристу замало. Якщо подивитися на її книжкову полицю, то там можна знайти всю необхідну літературу для артилериста. Вона щодня самовдосконалюється. Все робить на рівні з хлопцями. Коли військовий виконує поставлені завдання на «відмінно», то для мене немає різниці, як до нього звертатися: «пане» чи «пані» офіцер.

Навчання закінчилися. Згадалось питання, що поставало на початку цього насиченого на події, але буденного для десантника дня: як молода дівчина опинилася на посаді командира взводу управління гаубично-артилерійської батареї? Спостерігаючи всього кілька годин за роботою молодшого лейтенанта Ольги Бірюкової, повторювати його вже не було потреби.

Дмитро ЗАВТОНОВ

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ УДАРНОГО РАКЕТНОГО КУЛАКА МОРСЬКОГО БАЗУВАННЯ

ГРУПА РАКЕТНИХ КАТЕРІВ, ОСНАЩЕНИХ ПРОТИКОРАБЕЛЬНИМИ РАКЕТАМИ, ГАРАНТУВАТИМЕ УКРАЇНІ СТРИМУВАННЯ ПРОТИВНИКА НА МОРІ

Вітчизняна промисловість пропонує флоту як ударні платформи ракетні катери типу «Лань»

Заступник начальника штабу Командування ВМС ЗС України з євроатлантичної інтеграції капітан 1 рангу Андрій Риженко:

— ВМС України в питаннях створення ударного морського ракетного потенціалу доцільно використати закордонний досвід. Наприклад, ВМС Катару за кількості всього 1800 осіб (!) уже створили потенціал стримування з 300 крилатих ракет типу «Екзосет» різних модифікацій. У сумарній кількості 300 ракет розосереджено на всіх корабельних платформах ВМС Катару, включно з трьома ракетними катерами типу «Комбатант» і чотирма ракетними катерами типу «Віта» виробництва Франції та Великої Британії відповідно. Кожен ракетний катер має близько 500 тонн водотоннажності й несе 8 ПКР. Це дуже корисний для нас досвід. На сьогодні вітчизняна промисловість пропонує українському флотові як ударні платформи ракетні катери типу «Лань». Сподіваємося, що вони виправдають наші сподівання й підтвердять заявлені характеристики.

Одним із першочергових завдань для України в умовах агресії з боку Росії є створення власних корабельно-катерних платформ малої водотоннажності, які стануть носіями ударної ракетної зброї дальньої дії, здатними знищувати морські та берегові цілі. Такі кроки значно охолодять імперські амбіції нашого північного сусіда в Чорному морі

Ефективність бойового застосування протикорабельних ракет (ПКР) морського базування, носіями яких є катери малої водотоннажності, цілком очевидна й перспективна. Приміром, іще 50 років тому єгипетські ракетні катери типу «Комар» залпом трьох ПКР П-15 «Терміт» уразили й потопили біля Синайського півострова ізраїльський есмінець «Ейлат». Під час Індо-пакистанської війни 1971 року ракетні катери типу «Оса» індійських ВМС напали на пакистанську військово-морську базу в Карачі, де завдали удару по її кораблях. Унаслідок цих дій було знищено або виведено з ладу дві третини пакистанського флоту. Серед утрат були два есмінці, танкер, корабель постачання боєприпасів, близько 12 одиниць допоміжних суден і велика кількість малих катерів та суден тощо. Як бачимо, факти — уперта річ.

На сучасних морських театрах бойових дій визначальним аргументом є швидкий маневр, малопомітність, раптовість, взаємодія сил і засобів та, безперечно, високоточна ударна ракетна зброя, спроможна завдавати ударів по цілях противника. Нині у своїй переважній більшості провідні морські держави будують кораблі малої водотоннажності, зброя яких за потужністю та бойовою ефективністю така ж, як і на корветах або фрегатах.

У своїй переважній більшості провідні морські держави будують кораблі малої водотоннажності, зброя яких за потужністю та бойовою ефективністю така ж, як і на корветах або фрегатах

Наразі українські військові моряки спільно з експертами країн НАТО розробляють Стратегію розвитку ВМС ЗС України до 2035 року, кінцева мета якої — створення оптимальних за кількістю, мобільних, боєздатних і високотехнологічних ВМС України, спроможних виконувати завдання не тільки під час захисту прибережної берегової лінії від можливих агресивних дій противника, а й під час різноманітних миротворчих морських операцій під егідою НАТО далеко за межами Чорного моря.

У штабі Командування ВМС України впевнені: щоб ефективно протидіяти флоту агресора, потрібно забезпечити такий розвиток надводних сил ВМС України, який дасть змогу вийти на необхідні оперативно-бойові спроможності застосування наших сил у Чорноморському регіоні. Зокрема, це стосується будівництва багатоцільових патрульних катерів, які забезпечуватимуть оборону портів і прибережної зони. Також потрібно створити корабельні платформи, які виконуватимуть завдання щодо захисту виняткової морської (економічної) зони України, загальна площа якої становить понад 72 тис. кв. км. Ці завдання мають вирішувати ракетні катери типу «Лань», багатоцільові катери класу «Айленд» тощо. Для дальньої морської зони та за межами Чорного моря Україні потрібні кораблі великої водотоннажності, які сьогодні будують за програмою «Корвет».

Особливе місце в розвитку ВМС України посідає створення ударного морського ракетного потенціалу. Коли ресурсні можливості є обмеженими, варто вибирати проекти за критерієм «ефективність — вартість — швидкість будівництва». У цьому разі це будівництво ударних ракетних катерних платформ малої водотоннажності, які нестимуть ударну ракетну зброю дальньої дії. Українська морська авіація в майбутньому також оснащуватиметься ПКР. Командування вітчизняного флоту переконане, що ці кроки мають стати основою успіху ВМС України в боротьбі проти значно сильнішого за фізичними параметрами противника. Згідно з розрахунками бойової ефективності, шість-вісім ракетних катерів, оснащених ПКР, уже зможуть стримувати й протидіяти угрупованням кораблів російського Чорноморського флоту в разі агресії. Ураховуючи географічні особливості прибережної зони України, катери мають використовувати тактику завдавання ракетних ударів із засідки, тобто діяти раптово й приховано. Адже берегова лінія нашої країни дає змогу це зробити максимально ефективно. Завдяки малопомітним властивостям і невеликим розмірам, російським крилатим ракетам із системами самонаведення буде важко знайти наші малі катери платформи, які, приміром, перебувають в акваторії Дунаю та «зливаються» з берегом. Навіть якщо противник запеленгує українські катери та спланує завдати удару з повітря, йому це не вдасться зробити, оскільки діятиме вітчизняна система ППО.

Віталій ПАНЧИШИН

В УКРАЇНІ СТВОРЮЮТЬ ВЛАСНУ ПРОТИКОРАБЕЛЬНУ КРИЛАТУ РАКЕТУ

Виробництво українських крилатих ракет має стати основою розвитку національної ракетної програми. А новий протикорабельний ракетний комплекс «Нептун» матиме не лише наземне, але й морське та повітряне базування.

Високу оцінку першим випробуванням крилатої ракети, яке відбулося 30 січня цього року, дав Секретар Ради національної безпеки і оборони України Олександр Турчинов. За його словами, створення і подальше застосування цієї високоточної зброї стане суттєвим фактором стримування агресора.

Цією зброєю можуть оснащуватися ракетні катери типу «Лань» та корвети проекту 58520, які в майбутньому поповнять Військово-Морські Сили України. Як зазначає директор інформаційно-консалтингової компанії Defense Express Сергій Згурець, ракета спроможна забезпечити дальність стрільби по морській цілі у 280 км; по береговій стаціонарній цілі — більшу дальність.

— Ракета дозвукова, схема польоту стандартна для крилатої ракети. На маршовій ділянці висота польоту — 10–30 м, на кінцевій ділянці 4–5 м. Бойова частина — осколково-фугасна. Завдяки оснащенню різними типами головок самонаведення може вражати різні типи цілей як з відомими координатами, так і використовуватися як протирадіолокаційна ракета, — повідомив Сергій Згурець.

Звісно, наша ракета за дальністю ураження цілей поступається, наприклад, американській багатоцільовій крилатій ракеті типу «Томагавк», дальність польоту якої — до 2500 км. Проте Україні задля забезпечення оборони з морського напрямку і не потрібна ракета з такою великою дальністю. Зважаючи на розміри операційних зон відповідальності ВМС України та для того, щоб стримувати противника на відстані 200–300 км, цілком достатньо буде можливостей української протикорабельної крилатої ракети.

ГОЛОВА ДЕРЖАВНОГО КОСМІЧНОГО АГЕНТСТВА УКРАЇНИ ПАВЛО ДЕГТЯРЕНКО:

«У КОСМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНА — ГІДНИЙ ПАРТНЕР ПЕРЕДОВИХ КРАЇН СВІТУ»

НАПЕРЕДОДНІ ДНЯ ПРАЦІВНИКІВ РАКЕТНО-КОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ МИ ПОПРОСИЛИ КЕРІВНИКА ДКА УКРАЇНИ РОЗПОВІСТИ ПРО ЗДОБУТКИ Й ПРОБЛЕМИ У ЦІЙ СФЕРІ ТА ПОДІЛИТИСЯ ПЛАНАМИ НА МАЙБУТНЄ

— Космічна діяльність — одна з небагатьох сфер, у якій Україна є гідним партнером передових країн світу та дієвим засобом забезпечення загальнодержавних інтересів, — каже Павло Глібович, — зокрема підвищення обороноздатності та безпеки країни, високотехнологічного розвитку промисловості.

За 26 років роботи агентства реалізовано п'ять державних космічних програм, які сприяли розвитку космічної діяльності, установленню міжнародних контактів, виходу підприємств галузі на світовий ринок космічних послуг, здійсненню унікальних міжнародних проектів. За цей час сформовано ракетно-космічну галузь України; підготовлено необхідну правову базу та укладено угоди про співпрацю в космічній сфері з багатьма країнами світу. В Україні запрацювали Національний центр управління та випробувань космічних засобів із потужною наземною інфраструктурою та Національний центр аерокосмічної освіти молоді. Було підготовлено та здійснено політ на шатлі «Колумбія» першого космонавта України Леоніда Каденюка.

Уперше під юрисдикцією України було запущено КА «Січ-1», розроблено й виведено на орбіти супутники нового класу «Мікрон», «ЄгиптСат-1», «Січ-2». Забезпечено участь українських підприємств та установ у масштабних міжнародних проектах «Морський старт», «Наземний старт», «Дніпро», «Антарес», «Вега», Міжнародна космічна станція та багатьох наукових експериментах.

За 26 років 146 ракет-носіїв вітчизняного виробництва («Циклон», «Зеніт», «Дніпро») та створених з участю України («Антарес», «Вега») стартували із шести космодромів світу на замовлення 25 країн. Із 370 космічних апаратів, виведених на орбіти, 24 розроблено в КБ «Південне» та виготовлено у ВО «Південмаш».

Інші підприємства галузі («Комунар», «Хартрон», «Київприлад») серійно виготовляли прилади систем керування для РН «Союз», «Протон», «Рокот», «Стріла», супутників різного призначення й базовового модуля МКС та космічних кораблів «Союз» і «Прогрес». Підприємство «Елміз» випускало комплекти апаратури «Курс» для стикування космічних кораблів з орбітальними станціями.

— А які загальні підсумки роботи космічної галузі за 2017 рік?

— У цілому минулий рік був позитивним: підприємства, які входять у сферу управління ДКА України, виробили продукції й надали послуг на суму понад 5,4 млрд грн. Порівняно з 2016 роком обсяги виробництва зросли на 25%.

Це відбулося переважно за рахунок розширення співробітництва зі США, ЄС та іншими країнами. Українські підприємства взяли участь у виготовленні матеріальної частини та забезпеченні пусків п'яти ракет-носіїв: однієї РН «Антарес» (США), трьох РН «Вега» (ЄС) та однієї РН «Зеніт-3SLБ» («Наземний старт»).

— Які загальні проблеми існують сьогодні в космічній галузі?

— У попередній період космічна діяльність відбувалася переважно як процес реалізації окремих комерційних проектів і власних ініціатив підприємств галузі, а не як послідовне отримання певних результатів в інтересах країни та суспільства. Унаслідок цього космічна діяльність не стала дієвим інструментом досягнення геополітичних цілей держави; не забезпечено оперативного надання незалежних геопросторових даних, навігаційної інформації та супутникового зв`язку; не впроваджено космічні технології у сфери державного управління та контролю над ресурсами; недостатньою є роль космічної діяльності в інноваційному розвитку економіки.

Загальна проблема, яка потребує розв'язання, полягає в тому, що поточний стан космічної діяльності та наявні механізми її державного регулювання не забезпечують повною мірою вирішення актуальних загальнодержавних та суспільних завдань України.

Керівник ДКА України Павло Дегтяренко

За 26 років 146 ракет-носіїв вітчизняного виробництва («Циклон», «Зеніт», «Дніпро») та створених з участю України («Антарес», «Вега») стартували із шести космодромів світу на замовлення 25 країн

Під час запуску ракети-носія «Вега» з українським двигуном

Основні причини цієї проблеми такі: обмежене фінансування й недостатня державна підтримка космічної галузі; відсутність внутрішнього ринку космічних послуг; утрата традиційних ринків збуту та виникнення потреби імпортозаміщення; утрата частини наземної космічної інфраструктури в Криму; поява нових завдань і викликів у сфері безпеки та оборони.

— Яким шляхом Державне космічне агентство України планує розв'язати цю проблему?

— У лютому цього року на нараді в Кабінеті Міністрів із питань розвитку космічної діяльності ДКА України представило проект Концепції державної політики у сфері космічної діяльності на період до 2032 року. Мета реалізації цієї концепції — задовольнити нагальні потреби держави та суспільства в результатах космічної діяльності. Основними напрямами концепції є забезпечення доступу до космосу, космічна діяльність для економіки та суспільства, космічна діяльність для безпеки та оборони, забезпечення конкурентоспроможності галузі, космічна діяльність для науки та освіти, космічна діяльність для інновацій і розвитку, поглиблення міжнародної співпраці.

— А над чим сьогодні працює багатотисячний колектив ракетно-космічної галузі?

— Зупинюсь тільки на найголовнішому. Триває виготовлення основних конструкцій першого ступеня американської ракети-носія «Антарес», призначеної для доставки вантажів на МКС. Виготовляють також маршові двигуни верхнього ступеня для європейської ракети-носія «Вега».

Відбуваються роботи з відродження унікального проекту «Морський старт», у рамках якого використовують ракету-носія «Зеніт-3SL», розроблену на ДП «КБ «Південне імені М. К. Янгеля» і виготовлену на ДП «ВО «Південний машинобудівний завод імені О. М. Макарова». Уже отримано замовлення на виготовлення перших таких ракет-носіїв.

Канадська компанія MLS у провінції Нова Шотландія розпочала підготовку до будівництва космодрому для пусків нової ракети-носія «Циклон-4М». Передбачено максимальне використання напрацювань, отриманих під час створення РН «Циклон-4» та наземного комплексу на космодромі Алкантара в Бразилії.

У КБ «Південне» відбуваються роботи зі створення нових космічних апаратів.

— А які перспективи запуску супутника «Либідь»?

— Це перший український геостаціонарний телекомунікаційний супутник, призначений для формування Національної системи супутникового зв'язку України. Його призначення — надання послуг регіонального й закордонного телебачення та радіомовлення, безпосереднього телемовлення, забезпечення передачі даних, телефонії, відеоконференцій.

4 жовтня 2017 року було ухвалено розпорядження Кабінету Міністрів України «Щодо завершення реалізації проекту створення Національної супутникової системи зв'язку». Нині ДКАУ разом з іншими центральними органами виконавчої влади й Державним підприємством «Укркосмос» здійснюють необхідні заходи.

— Павле Глібовичу, сьогодні весь світ захоплюється неймовірними ініціативами та проектами Ілона Маска. Чи може Україна в майбутньому брати участь у таких космічних місіях?

— Нові ініціативи провідних космічних держав світу передбачають у цьому столітті реалізацію масштабних космічних місій до планет Сонячної системи, включно з будівництвом дослідних баз на Місяці, польотом людини на Марс. Україна має бути готова зробити вагомий внесок у реалізацію цих проектів. Для цього КБ «Південне» разом з інститутами Національної академії наук України вже працюють над проектом під назвою «Місячна промислово-дослідна база». Розроблено технічний проект пілотованого корабля для доставки космонавтів на Місяць і повернення їх на Землю, посадкову платформу та злітний модуль, навколомісячні орбітальні угруповання.

— Дякую за цікаву та змістовну розмову. Дозвольте від імені наших читачів привітати вас особисто й ваших колег із Днем працівників ракетно-космічної галузі України.

— Дякую.

Інтерв'ю провів Сергій ЗЯТЬЄВ

В ОСНОВУ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬК ПОКЛАДЕНО МІЖВИДОВИЙ ПРИНЦИП

ПІД ЧАС НАВЧАНЬ ВІДПРАЦЬОВУЄТЬСЯ СПІЛЬНЕ ЗАСТОСУВАННЯ В БОЙОВИХ УМОВАХ ПІДРОЗДІЛІВ СУХОПУТНОЇ, ПОВІТРЯНОЇ, МОРСЬКОЇ КОМПОНЕНТ, ІНШИХ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

На сьогоднішній день підготовку військ організовано з обов'язковим урахуванням досвіду бойових дій, набутого під час проведення АТО. Підрозділи готують до дій на незнайомій чи урбанізованій місцевості, в лісі, степу, на пересіченій місцевості, вдень і вночі. Про це нашій газеті, зокрема, розповів начальник управління бойової підготовки Головного управління підготовки Збройних Сил України полковник Олексій Таран.

Нині в основу підготовки Збройних Сил України покладено міжвидовий принцип, за яким відпрацьовується спільне застосування військових частин та підрозділів сухопутної, повітряної, морської компонент, інших військових формувань та правоохоронних органів у бойових умовах.

— Готуємо підрозділи до дій у різноманітних умовах ведення бою, операції, — говорить полковник Олексій Таран. — При цьому перевагу надаємо не тільки відпрацюванню прийомів вогневого ураження противника, а й тактиці дій з використанням різноманітних тактичних прийомів — «карусель», «штани», «флангова стрільба» тощо. Загалом тепер у Збройних Силах України впроваджено основний підхід до індивідуальної та колективної підготовки — навчати військо лише тому, що потрібно на війні.

Наприклад, підготовка підрозділів для ведення боїв у місті спрямована насамперед на ведення

«Сьогодні у підготовці військ ми відійшли від шаблонності дій, надали командирам право самостійно визначати пріоритети, виходячи з рівня навченості особового складу»

штурмових дій, захоплення та утримання житлових будинків та інших споруд, зачистку їх від противника. Для цього впроваджується тактика малих груп (пар, трійок). Це дозволяє досягти чіткості та злагодженості дій особового складу у бою, взаємному прикритті тощо. Для відпрацювання цих питань на навчальних полігонах створено макети різних споруд.

Значно змінено форму та зміст бойової підготовки, збільшено кількість практичних заходів. Так, протягом 2017 навчального року у Збройних Силах України значно зросла проти попередніх років кількість проведених навчань різних рівнів і типів. При цьому зміни до навчальних програм вносяться оперативно та з урахуванням бойового досвіду.

Тактична обстановка, що створюється під час проведення заходів з підготовки військ, максимально наближена до бойової. Для підрозділів та військових частин, що виходять із району АТО, впроваджено заходи з відновлення боєздатності за затвердженими алгоритмами та методиками. Іншого шляху, окрім проведення навчань, для злагодження підрозділів ще не винайдено. Отже, можна сказати, що вдалі тактичні бої і перемога в усій кампанії — все це закладається на полігонах, у навчальних центрах та на директрисах для стрільби. Причому у прямому сенсі цього визначення…

Загалом практика застосування сил в АТО накладає відбиток на весь навчальний процес. Усі категорії особового складу обов'язково залучаються до заходів із психологічної підготовки, включаючи обкатування танками, застосування імітаційних засобів та інші вправи, спрямовані на підвищення морально-психологічної стійкості.

— Сьогодні у підготовці військ ми відійшли від шаблонності дій, надали командирам право самостійно визначати пріоритети, виходячи з рівня

«ЗАВДЯКИ ЗУСИЛЛЯМ НАШОЇ АВІАЦІЙНОЇ «ОБОРОНКИ» МИ МАЄМО ДОСТАТНЮ КІЛЬКІСТЬ СПРАВНОЇ АВІАТЕХНІКИ»

Про сучасний стан підготовки льотчиків у вітчизняних Повітряних Силах розповідає нашому кореспондентові один із найкращих пілотажників нашої військової авіації, заступник командира авіаційної бригади з льотної підготовки, військовий льотчик 1-го класу полковник Олександр Оксанченко. Він, як ніхто інший, знає всі нюанси та особливості нинішнього стану підготовки пілотів винищувальної авіації в Повітряних Силах ЗС України.

«Економія на підготовці льотчика й на авіації в цілому призводить до загрози безпеці країни…»

— Олександре Яковичу, ви — учасник АТО, маєте кілька десятків бойових вильотів, кавалер ордена Данила Галицького. Як використовуєте у своїй льотній підготовці й підготовці льотного складу бригади здобутий бойовий досвід?

— Відповім коротко: весь процес і моєї особистої льотної підготовки, і льотчиків бригади, та й Повітряних Сил України загалом сьогодні побудовано на основі бойового досвіду застосування авіації в АТО.

— Що, на ваш погляд, як заступника командира бригади з льотної підготовки, потрібно змінити в підготовці льотного складу?

— У цілому ми на правильному шляху. Потрібно, на мій погляд, збільшити кількість польотів на взаємодію з іншими родами авіації за спільного подолання ППО та забезпечення виконання бойових завдань.

— Що думаєте про підготовку молодих офіцерів-льотчиків? Чи правильним було рішення про перехід на п'ятирічне навчання?

— Як доводить нинішня реальність, економія на підготовці льотчика й на авіації в цілому призводить до загрози безпеці країни, утрати її територіальної цілісності.

Я не маю жодних сумнівів у правильності переходу на п'ятирічку. Чому? По-перше, випускник приходить у стройову частину, освоївши три типи літаків: легкомоторний, реактивний навчально-тренувальний і бойовий, на якому він має літати в бригаді. Це вже дає йому певний досвід і впевненість у своїй майбутній льотній кар'єрі. По-друге, якщо порівняти з попередньою системою підготовки, то випускники мають солідний для лейтенантів наліт: близько 250 годин. По-третє, діставши кваліфікацію «Військовий льотчик 3-го класу» він уже володіє навичками бойового застосування.

Усе це значно полегшує адаптацію молодого пілота в стройовій частині й економить матеріальні ресурси та час на введення його в родину бойових льотчиків.

Хотілось би звернути увагу ще на одну дуже важливу обставину. Нині стають льотчиками тільки ті хлопці, які чудово розуміють, що в разі ескалації агресії РФ їм доведеться зіткнутися в боях із противником, який значно переважає їх у кількості, озброєний сучасною зброєю та має бойовий досвід. Це створює зовсім іншу, ніж у мирний час, мотивацію та убезпечує від потрапляння в льотний колектив випадкових людей, як це бувало в довоєнні роки.

— Яке значення, на ваш погляд, має вміння виконувати складний і вищий пілотаж у підготовці льотчика-винищувача?

— Щодо вміння пілотувати свій літак у всьому діапазоні його можливостей скажу одне: без цього не переможеш у повітряному бою. Недарма ще з «льотних пелюшок» нас учили, що пілотаж — це основа підготовки льотчика-винищувача. А показовий пілотаж ще й дисциплінує, підвищує відповідальність за особисту підготовку, викликає гордість за професію, країну, виховує в глядачів любов до авіації.

— Як льотний склад оцінює можливості авіатехніки, адже вік її вже досить похилий, які можливості бажано розширити?

— За останні три роки завдяки зусиллям нашої авіаційної «оборонки» ми маємо достатню кількість справної авіатехніки, відбувається інтенсивна модернізація. Ми вже маємо радіозв'язок і навігацію, які відповідають стандартам НАТО. Поліпшено низку параметрів РЛС і навігаційних систем літака.

Я вже казав, що економити на авіації — собі дорожче. Чого варте збільшення дальності виявлення бортової РЛС без збільшення дальності пуску ракет? Супротивника вже бачу, а ракету пустити не можу. Треба, щоб наша бортова РЛС бачила землю й давала змогу працювати по наземних цілях керованими ракетами, виробництво яких наша «оборонка» могла б уже давно освоїти за наявності замовлень і фінансування.

Іще нам дуже потрібен український АВАКС. Ми зможемо виконувати свій обов'язок і без нього, але водночас будемо схожі на боксера, який вийшов на ринг із пов'язкою на очах.

Володимир АЛЄКСЄЄВ

У ЗС України значно зросла кількість проведених навчань різного рівня і типу

навченості особового складу, — розповідає полковник Олексій Таран. — Навчаємо офіцерів управляти підрозділами та військами в різних умовах обстановки, причому іноді достатньо складних. Також вчимо їх нестандартно мислити при ухваленні рішення щодо ведення бойових дій.

Однією з новацій є застосування підготовки штабів рівня «батальйон–бригада» з використанням сучасних засобів імітації бойових дій та програмного забезпечення типу JCATS.

У процесі навчання активно застосовується досвід, набутий у районі АТО, та іноземний. Наприклад, з метою патрулювання прилеглих до зони АТО районів виконувалися польоти авіації з проведенням тренувань та розіграшу «дуельних» ситуацій із підрозділами ЗРВ та ППО Сухопутних військ.

Водночас екіпажі літаків Іл-76МД під час виконання завдань із перевезення вантажів у ході проведення операції «Північний сокіл-2017» закріпили навички з виконання польотів на міжнародних лініях, посадки на укорочені злітно-посадкові смуги у складних метеорологічних умовах та за критичних температур. Вони також забезпечували підготовку підрозділів ДШВ у 235-му Міжвидовому центрі підготовки частин та підрозділів ОК «Південь» СВ ЗСУ з виконанням завдань з десантування озброєння (техніки) та тактичних десантів.

Важливо, що в процес підготовки продовжується впровадження інноваційних засобів навчання. Зокрема створено відділи імітаційного моделювання бойових дій для Міжнародного центру миротворчості та безпеки. Також створено відділення для штабу БТГр у 199-му навчальному центрі. Цього року планується створення центрів імітаційного моделювання ще у низці навчальних центрів.

За допомогою іноземних партнерів в Міжнародному центрі миротворчості та безпеки запроваджено в підготовку програмне забезпечення з віртуального бойового середовища (VBS-3). Цьогоріч планується закупити таке ж обладнання ще для трьох навчальних центрів. У «Десні» аналогічне програмне забезпечення вітчизняного виробництва створено за кошти, призначені для бойової підготовки Збройних Сил України.

Триває робота з використання в підготовці системи лазерної імітації ведення бойових дій MILES. За період з 2015 по 2017 рік за допомогою Сполучених Штатів Америки у ЗС України надійшло 649 таких комплектів. Крім того, розроблено та пройшло випробовування вітчизняне обладнання системи лазерної імітації бою LASERTAG.

Загалом минулого року в навчальних центрах створено 230 комп'ютерних класів із сучасним програмним забезпеченням, що становить 57% від потреби. Цьогоріч цей показник планується довести до 100%. Застосування імітаційного моделювання значно підвищує рівень підготовки підрозділів.

— Також треба сказати, що цього року було запроваджено Концепцію розвитку тренажерної бази ЗС України, в якій визначені основні напрямки забезпечення тренажерними комплексами різних типів. Основним принципом, на якому базується концепція, — це якість навчання та збереження моторесурсу бойової техніки, — продовжив полковник Олексій Таран. — Важливо, що нині змінено підхід до формування тренажерної бази в цілому, визначено потребу для кожного підрозділу. Пріоритетом у цьому напрямку є забезпечення тренажерами військових вишів та навчальних центрів.

Зокрема минулого року за різними бюджетними програмами було закуплено 13 тренажерів на суму 86,6 млн грн — 2 тренажери ПЗРК «Игла», 4 тренажери ПТКР «Фагот», 6 комплексних тренажерів екіпажу танка Т-64Б, 1 комплексний тренажер літака Л-39. До кінця року планується закупити ще 56 тренажерів на суму 128,4 млн грн.

У Збройних Силах України продовжується робота зі створення інституту інструкторів, що вже дає позитивні результати. Командири та військовослужбовці, які пройшли підготовку в навчальних центрах під керівництвом інструкторів, відгукуються про них тільки позитивно.

В цілому навчальні центри укомплектовані інструкторсько-викладацьким складом майже на 70%. При цьому 58% мають досвід бойових дій.

Роман ВУС

«КОРАБЕЛЬ МОЖНА ПОБУДУВАТИ ЗА ДВА-ТРИ РОКИ, А КОМАНДИРА КОРАБЛЯ ТРЕБА ВИХОВУВАТИ НЕ МЕНШЕ ЯК ДЕСЯТЬ РОКІВ»

Про розбудову українського флоту, перехід на стандарти НАТО й збереження кадрового потенціалу розповів заступник командувача Військово-Морських Сил Збройних Сил України з бойової підготовки — начальник управління бойової підготовки Командування ВМС контр-адмірал Олексій Неїжпапа

На сьогодні надзвичайно важливо скоригувати підготовку особового складу з урахуванням бойового досвіду отриманного в районі проведення АТО, й стандартів НАТО. Це, зокрема, стосується українсько-американських навчань «Сі Бриз». Якщо 2014 року їх визначали як навчання партнерів, то в наступні роки вони вже стали одним з основних інструментів переходу українських ВМС на стандарти НАТО, підтримання миру й стабільності в Чорноморському регіоні.

— Загалом сьогодні ми маємо вже вісім підготовлених корабельних тактичних груп, які минулого року пройшли оцінювання своїх можливостей. Група — це два й більше кораблів, які виконують певне завдання в морі. Водночас її може бути сформовано як з однотипних, так і з абсолютно різних кораблів, наприклад, група мінного загородження, — розповідає контр-адмірал Олексій Неїжпапа. — Усі вісім груп пройшли повний курс підготовки, тож можуть ефективно виконувати різноманітні завдання в морі.

2018 року до складу ВМС увійдуть іще чотири бойові одиниці (мова йде про малі броньовані артилерійські катери), і це дасть змогу сформувати ще одну тактичну групу.

За минулий рік українські кораблі провели у морі більше як 640 діб

З кожним роком збільшується практична складова бойової підготовки. Якщо вести мову про морський напрямок, то за минулий рік українські кораблі провели більше як 640 діб у морі. Тобто загальна наплаваність корабельного складу збільшилась на 30% на відміну від попереднього періоду. Загалом корабельно-катерний склад здійснив 51 бойову стрільбу по морських цілях, 32 — по повітряних, а також близько 60 — по берегових. Понад 4000 стрибків із парашутом — на рахунку морської піхоти.

Крім того, наші морські піхотинці взяли участь у чотирьох міжнародних навчаннях. Наприклад, чотири роти було підготовлено для десантування в гірській місцевості в Грузії. Наші хлопці зіткнулися з такими умовами вперше, бо там немає плаского плато для десантування, до того ж впливав на виконання завдання підвищений атмосферний тиск.

Уперше за час існування ВМС було допущено морських льотчиків до польотів у міжнародному просторі. Щоб дістатися Грузії, українські моряки подолали повітряний простір Болгарії, Румунії й Туреччини. Вони здійснили шість перельотів, під час яких перевозили особовий склад, техніку та обладнання. І, що важливо, саме з наших літаків відбувалося десантування морпіхів на території Грузії.

Попри колосальні матеріальні втрати 2014 року, на флоті залишився потужний кадровий потенціал. За своєю підготовкою українські моряки ніколи не поступалися військовим морякам інших держав. Проблемою завжди була відсутність сучасної техніки, що має потужніші тактико-технічні характеристики.

Треба чітко розуміти, що корабель можна побудувати за два-три роки, а командира корабля треба виховувати не менше як десять років. Тобто це п'ять років навчання і, як мінімум, п'ять років корабельної служби. Тож питання збереження й підготовки кадрів на сьогодні стоїть дуже гостро.

Керівництво ВМС пропонує створити при навчальному центрі відділи колективної підготовки. Який це матиме вигляд? Заплановано в одному місці сконцентрувати всіх висококваліфікованих фахівців, щоб вони займалися одним питанням — підготовкою корабельного складу від матроса до командира, тобто готували своїх наступників.

Як бачимо, питання підготовки висококваліфікованих фахівців на сьогодні не стоїть на місці, але потребує залучення значних коштів, які витрачатимуть і на навчально-матеріальну базу.

Для прикладу, на сьогодні в 198-й навчальний центр закуплено тренажер ходового містка Naval Bridge. Це штурманський тренажер, який дає змогу керувати кораблями різних проектів. Він повністю імітує вихід корабля з пунктів базування, плавання в строю водночас шести кораблів в одній тактичній групі, візуалізує практично всі порти й протоки України.

Також на новому тренажері відшліфовують навички майбутні електромеханіки. Він дає змогу повністю відстежувати порядок підготовки корабля до виходу в море. Тобто запуск дизель-генераторів, підкачування пального, тиск усіх мастил, перехід на корабельне енергоживлення.

До серпня цього року ми також запланували відкрити тренажер боротьби за живучість. Такий був у Севастополі, але ще радянського будівництва. Тепер матимемо тренажер, який відповідатиме вимогам міжнародної асоціації судноплавства.

Наталія ЗАДВЕРНЯК

АРТИЛЕРІЙСЬКИЙ ЗАСЛОН НАД ХАДЖИБЕЙСЬКИМ ЛИМАНОМ,

АБО КІЛЬКА ШТРИХІВ ПРО СЛУЖБУ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ЖИТТЯ РЕАКТИВНИКІВ, ЯКІ ПРИКРИВАЮТЬ ПІВДЕННІ РУБЕЖІ

«В одній із реактивних артилерійських частин Військово-Морських Сил ЗС України протягом двох днів проведено тактичні навчання з бойовою стрільбою. Артилерійські батареї було приведено у найвищу бойову готовність, вони здійснили марш у район бойового призначення та розгорнулись у бойовий порядок. На завершальному етапі військовослужбовці вдосконалили навички управління підрозділами та вогнем, коли підтримували дії роти морської піхоти під час оборони морського узбережжя». Це коротке офіційне повідомлення, однак між його рядками професіонал прочитає надважливе: підрозділи українських ВМС, озброєні потужною бойовою технікою, постійно тренуються, отже, Україну надійно прикрито з напрямку Бессарабія — Крим

Роман Откидач разом з побратимами встиг цілком відчути «братні обійми» росіян. Через зраду більшості старших офіцерів він очолив частину і за наказом командування вивів її на материкову Україну

Командир окремого реактивного дивізіону підполковник Роман Откидач підтвердив це твердження:

— Наші дивізіони в постійному русі: бойове чергування — тактичні навчання — пункт постійної дислокації (ППД). І так цілий рік. Усі військовослужбовці прагнуть потрапити на полігон, адже саме там кожен має змогу сповна відчути себе господарем грізних БМок — на практиці опанувати те, до чого наполегливо готувався не один місяць…

Підполковник Роман Откидач

Буремного 2015 року саме комдив Откидач із козацьким завзяттям став формувати цю артилерійську частину, бо цілком усвідомлював її необхідність. Іще в Чорноморську (АРК) офіцер разом із побратимами встигли повністю відчути «братні обійми» росіян. Через зраду більшості старших офіцерів він очолив частину, у якій служив, і згодом за наказом українського командування вивів її на материкову Україну.

— Уроки Криму нам, українцям, слід засвоїти раз і назавжди, — каже комдив. — Хоч би яка вибудовувалася міжнародна система безпеки, армія має бути боєготова та забезпечена всім необхідним. Ніколи не забуду, як одного з вечорів вийшов із частини, а вже за 300 метрів мене, українського офіцера на своїй землі, зупинили окриком: «Стой, не спеши!» Обійшли із чотирьох боків. Усі — у касках і бронежилетах, з автоматами й приборами нічного бачення, а в мене — лише один ПМ…

Окремий реактивний артдивізіон Романові Откидачу довелося формувати, як кажуть, із нуля.

— Спочатку в нас було тільки 20 людей особового складу, техніки — катма. Опрацювали штат. І вже в серпні прибули на «Широкий Лан», — згадує Роман Михайлович ті напружені місяці. — З мобілізованих сформували першу батарею, прийшло кілька офіцерів управління дивізіону.

У Дачне, що під Одесою, яке було визначено артилеристам як ППД, вибули своїм ходом. Коли заїжджали у військове містечко, згадує підполковник Роман Откидач, уразило те, що, окрім колісної колії, уся його територія по коліна обросла травою. Оскільки жодної придатної для розміщення особового складу будівлі не знайшлося, облаштували наметовий табір.

Новоприбулих прийняли сільський голова, начальник ЖКГ: допомагали військовослужбовцям, чим могли. У містечку ані світла, ані води! А треба ж функціонувати…

— У вересні нам допомогли відновити енергоживлення та водопостачання. І це була перемога, — розповідає Роман Михайлович. — Але чимало хороших спеціалістів звільнялося. На запитання «Чому?» майже в один голос відповідали: «Вибачайте, закінчився контракт…» І вже через місяць-другий вони радісно телефонували побратимам-артилеристам: «Я — в АТО, на передовій! А ви там що?» А ми продовжували вигрібати сміття, завали — готували майданчик для частини. У грудні прийшли перші ешелони з «Ураганами».

— Техніку, попри численні складнощі, затягли за допомогою КрАЗів сусідньої частини (власних вантажівок тоді не мали), — каже Роман Михайлович. — Розмістили в сховищах...

Нині над Хаджибейським лиманом розміщується ціла реактивно-артилерійська частина. Побутові умови складні, однак військовослужбовці не скиглять.

До речі, найкраще розташування має особовий склад дивізіону Романа Откидача.

Запитую:

— Як змогли?

У відповідь:

— Допомога волонтерів, щось дало командування. Але левову частку робіт виконали власноруч. Я доніс свою позицію, і колектив її сприйняв. Треба ж створювати умови проживання. Хтось більше, хтось менше, але все, що зроблено, зроблено нашими руками…

Романові Михайловичу годі дивуватися. У нього затишно було навіть у наметовому таборі, коли тільки формувалася частина. Намет мав робочу зону й зону відпочинку. У ньому жили та працювали. Тоді і дерев'яну підлогу постелили, і опалення налагодили.

— Те, що недавно поширювали в ЗМІ про «Широкий Лан», мене відверто обурило, — знизує плечима офіцер. — Натекло — вимочуй! Дощок, соломки підстели. Болото по коліна? Це вже інше, але теж іще не найгірший варіант.

Попри те, що реактивники Романа Откидача не були в АТО, як бойовий колектив вони заявили про себе гідно. Зокрема 2016 року артилеристи довели свою спроможність на «Широкому Лану», де їх задіяли в складі трьох батарей. Тоді вони успішно провели бригадні навчання спільно зі 128-ю бригадою. За їхніми діями спостерігали начальник Генерального штабу, військові аташе... До речі, після навчання приданих реактивному дивізіону морпіхів направили на Донбас. І хоч як комдив реактивників намагався звернути увагу на своїх спеців, їх залишили на Бессарабському напрямку, отож їхнє головне завдання не змінилося: прикривати адмінмежу з анексованим Кримом.

Реактивники успішно відіграли бригадні навчання на «Широкому Лану». За їхніми діями спостерігали начальник Генерального штабу, військові аташе... Тоді зробили залпів з БМок стільки, скільки далеко не кожен підрозділ мав в АТО

...Бойове чергування — полігон — ППД — життєвий цикл артилеристів-реактивників триває безперервно. Позаду — чергові випробування полігоном. Потужна бойова техніка — у надійних руках. Українці можуть бути впевнені: артилерійський заслон не підведе.

Руслан ТКАЧУК

Як бойовий колектив реактивники заявили про себе гідно

ЯК ПОВЕРТАЛИ УКРАЇНСЬКІ КОРАБЛІ

З ПОНАД 50 ЗАХОПЛЕНИХ РОСІЄЮ ВІЙСЬКОВИХ КОРАБЛІВ ТА СУДЕН УКРАЇНІ ЗГОДОМ УСЕ Ж ТАКИ ВДАЛОСЯ ПОВЕРНУТИ 35. РОЗКОМПЛЕКТОВАНИХ, УМИСНО ПОШКОДЖЕНИХ ТА РОЗГРАБОВАНИХ

Про те, як повертали середній десантний корабель «Юрій Олефіренко», розповідає безпосередній учасник тих подій капітан 3 рангу Юрій Вицький

За свою офіцерську кар'єру, яку розпочав після закінчення Севастопольського військово-морського інституту ім. П. С. Нахімова, Юрій проходив службу лише на десантних кораблях, тож коли формувалася команда для повернення «десантника», його кандидатура була однією з перших.

У квітні 2014 року найскладніше було вести розмову з тими, хто ще кілька тижнів тому погрожував тобі і твоїй родині, захоплював твій корабель. Утім, домовленості були досягнуті і кораблі почали приходити до Одеси.

СДК «Юрій Олефіренко» був далеко не єдиним кораблем ВМС ЗС України, який став об'єктом злодійства РФ, однак завдяки зусиллям наших моряків він вийшов у море

Військові моряки країни, яка позиціонує себе великою й могутньою державою, де з таким пафосом розповідають про «офіцерську честь та вікові флотські традиції», насправді виявилися звичайними злодюжками

— Росіяни виходили на контакт неохоче, постійно змінювали умови передачі, іноді доходило до абсурду, — пригадує капітан 3 рангу Юрій Вицький. — Наприклад, вимагали залишити на кораблі для переходу морем лише сім осіб. Ми ж відповіли, що це нереально. І на кожен наш аргумент чули одну й ту ж відповідь: «Нічого не можемо вдіяти, маємо вказівку вищого командування». Втім нам вдалося збільшити тимчасовий екіпаж до 17 осіб.

За словами офіцера, узгоджений сторонами алгоритм передачі був доволі простий. Спочатку передавався список команди, яка їхала автобусом до Новоозерного, де у супроводі представників ЧФ РФ українські військові моряки проводили огляд корабля щодо готовності до переходу, справності головних двигунів та інших важливих систем. Після чого кораблі своїм ходом або за допомогою буксира залишали військово-морську базу.

— Коли ми їхали на півострів, звичайно, очікували від росіян якоїсь капості, адже вони неодноразово демонстрували свою справжню сутність під час анексії Криму, — продовжує Юрій Вицький. — Однак, зійшовши на борт середнього десантного корабля, були просто шоковані. Військові моряки країни, яка позиціонує себе великою державою, де з таким пафосом розповідають про «офіцерську честь та вікові флотські традиції», насправді виявилися звичайними злодюжками. Ми чекали, що будуть виведені з ладу головні двигуни або буде пошкодженою рульова, але щоб таке… Якось дріб'язково для моряків «могутнього» ЧФ.

Річ у тім, що після огляду корабля наші військові моряки виявили, що на «десантнику» відсутні запасні частини, а також переносні водовідливні засоби (мотонасоси, заглибні електронасоси, водоструменеві ежектори), запасні компресори тощо. Ці засоби призначені для боротьби із потраплянням забортної води й у кризовій ситуації можуть відігравати значущу роль у боротьбі за живучість корабля. Втім росіяни не посоромилися поцупити, як кажуть, усе, що «погано лежало». Мабуть, тиловики російського Чорноморського флоту так «добре» забезпечують своїх моряків, що ті вимушені красти ЗІП на захоплених українських кораблях. І СДК «Юрій Олефіренко» був далеко не єдиним кораблем ВМС ЗС України, який став об'єктом такого дрібного злодійства. У такому стані передавалася майже кожна бойова одиниця українського флоту, зокрема й санітарний катер «Сокаль». Коли його виводили для передачі, російський буксир навмисно побив його борти. А на морському водолазному судні «Нетішин» було пошкоджено спеціальне обладнання...

Капітан 3 рангу Юрій Вицький

Після переходу до Одеси капітана 3 рангу Юрія Вицького призначили командиром середнього десантного корабля. Йому знадобилося лише десять діб, щоб сформувати екіпаж, підготувати і здійснити вихід у море для злагодження команди.

Олександр ЗАВТОНОВ

ДОЛЮ ЗАХОПЛЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ КОРАБЛІВ ВИРІШИТЬ МІЖНАРОДНИЙ СУД

У «полоні» в північного «сусіда» залишилися 17 кораблів та суден забезпечення

З моменту окупації Кримського півострова минуло чотири роки, і стільки ж часу українські кораблі залишаються біля причальних стінок у севастопольських бухтах. Уже неодноразово з'являлася інформація про використання їхнього ресурсу як донорів кораблів ЧФ. Тим більше, що з часом через відсутність належного обслуговування механізмів більшість із них, імовірно, взагалі не підлягатимуть ремонту.

Зокрема йдеться про 11 бойових кораблів, серед яких корвети «Тернопіль», «Луцьк», «Хмельницький», ракетний корвет «Придніпров'я», корабель управління «Славутич», морські тральщики «Чернігів» та «Черкаси», великий десантний корабель «Костянтин Ольшанський», підводний човен «Запоріжжя» та судна і кораблі забезпечення.

Однак час від часу ця проблема порушується в інформаційному просторі. Ним дуже полюбляє спекулювати політичне керівництво країни-агресора. Зокрема відома заява Путіна про нібито готовність РФ передати Україні захоплені кораблі ВМСУ, а також іншу військову техніку, що з березня 2014 року залишається в анексованому Криму. Але це все облудні маніпуляції, і їхати у Крим забирати розграбовані кораблі сьогодні ніхто не збирається, так само, як і вірити жодному слову окупантів.

— Стосовно кораблів, які знаходяться зараз у Криму у нас чітка позиція. Ми вирішуватимемо це питання тільки через міжнародний суд. В іншому випадку, якщо ми і будемо забирати їх, то, як сказав Президент України, тільки разом із Кримом. Тільки не в тому стані, в якому зараз вони є, а в тому, в якому були на початку анексії. Росія повністю несе відповідальність за ці кораблі, і колись вона сплатить все до останньої копійки, — зазначив командувач Військово-Морських Сил Збройних Сил України віце-адмірал Ігор Воронченко.

Про стан кораблів сьогодні мало що відомо. Судячи з інформації, яка надходить з різних джерел, окупанти періодично знімають з них те, що можуть використати. Була й інформація про передислокацію деяких із них на інші місця стоянки.

Нагадаємо, що після «референдуму» 16 березня 2014 року росіяни підступно захопили всі українські кораблі, що стояли на місцях базування. Це відбувалося по-різному — залежно від технічного стану, витримки особового складу та патріотизму командирів. Вогнепальну зброю сторони не застосовували, проте нападники виводили з ладу устаткування, машини й механізми кораблів. Деколи це робили й українські моряки, щоб ворог у подальшому не мав можливості їх використати.

Першим (19 березня) росіяни захопили корвет «Хмельницький», що стояв у Стрілецькій бухті на чергуванні й мав боєзапас, готовий до використання. Під час штурму було виведено з ладу машини, дизель-генератор та деяке інше устаткування корабля, через що він втратив можливість рухатися самостійно. Після цього російські спецпризначенці вдерлися на корвет «Луцьк», що стояв у ремонті, а також на «Балту», «Донбас», «Кременець».

Олександр ЗАВТОНОВ

Офіцери розшукового відділу територіального управління ВСП майор Тарас Задерецький та капітан Степан Кец спілкуються із військовослужбовцем-втікачем Романом, який погодився повернутись до частини

УРЯТУВАТИ СОЛДАТА «N»

ЯК САМОВІЛЬНА «ВІДПУСТКА» МОЖЕ ДОВЕСТИ ДО ТЮРМИ

Підрозділи Військової служби правопорядку (ВСП) працюють, щоб урятувати осіб, які самовільно залишили військову частину, не тільки від ганьби, а й від років незабутнього «відпочинку» за в'язничними ґратами. Кожен розшуковий епізод — готова детективна історія. В один із таких пошукових рейдів разом з офіцерами відділу розшуку територіального управління ВСП вирушив кореспондент нашої газети

…Погано освітлений під'їзд звичайної п'ятиповерхової хрущовки на околицях Стрия, райцентру на Львівщині. Дверний дзвінок коло дешевих китайських «броньованих» дверей розривається пронизливим дзеленчанням хвилин із десять, аж поки за дверима в помешканні не стає чутно якесь шарудіння. Двері прочиняються, і в шпарині з'являється з тиждень не голена, заспана чоловіча мармиза. Людина, якій на вигляд можна дати як тридцять, так і п'ятдесят років, мовчки пропускає нас у помешкання. Усередині маленька квартира, неприбрана й захаращена непотребом. З порога в ніс б'є стійким «амбре»…

Ми шукаємо чоловіка на ім'я Юрій, який уже близько року як незаконно залишив військову службу в одній із мотопіхотних бригад.

Майор Тарас Задерецький і капітан Степан Кец, офіцери розшукового відділу Львівського територіального управління ВСП, методично відпрацьовують адреси ймовірного перебування втікачів. Щодо цього випадку вони дізналися, що колишній піхотинець, залишивши службу, тимчасово оселився у свого шваґра.

— Де Юрій? — запитує один з оперативників ВСП.

— Був учора. Переодягнувся у форму й кудись пішов. Коли повернеться й де він є, не уявляю, — незадоволено відповідає неголений господар помешкання.

Юру ми так і не знайшли, хоча побували і на місцевому ринку, і у дешевих забігайлівках. Деінде працівники його навіть упізнавали на фото й перепитували, чи й нам він не винен грошей…

Підопічних відділу розшуку ВСП об'єднує звинувачення за двома статтями Кримінального кодексу України. Це стаття 407 ККУ: самовільне залишення військової частини або місця служби (СЗЧ) і стаття 408 ККУ: дезертирство. Санкції за обома статтями досить суворі: до 10 років в'язниці.

За словами офіцерів ВСП, нині у військових частинах ставлення до кримінальних правопорушників зовсім інше, як до війни. Ніхто не намагається приховати факт злочину, самотужки розшукувати й повертати на службу. Командування одразу повідомляє про такі випадки ВСП й прокуратуру. Їх одразу вносять у єдиний реєстр досудових розслідувань. Військова прокуратура порушує карну справу, а ВСП здійснює пошук і повернення такої особи у військову частину.

У районі відповідальності територіального управління ВСП працює п'ять таких розшукових груп. Методика роботи майже нічим не відрізняється від діяльності оперативного працівника Нацполіції. Офіцери виконують розшукові дії в цивільному одязі, мають ноутбук із картотекою особистих даних розшукуваних осіб і фототеку їхніх

Часто рідні не лише покривають утікачів, а й переконують їх і далі переховуватись од військової служби. Мотиви таких переконувань також часто-густо абсурдні: коли повернешся, відразу запроторять у буцегарню

портретів у мобільних телефонах. Для пересування та організації зовнішнього спостереження вони використовують автотранспорт невійськового зразка. Перевіряють адреси ймовірного перебування втікачів, опитують знайомих і рідних, працівників Національної поліції і навіть священників місцевих парафій, які мають вплив на громаду.

В СЗЧ бійці йдуть за різних обставин. Хтось під впливом посттравматичного синдрому, набутого внаслідок участі у бойових діях, хтось на тлі побутових негараздів у родині, хтось через власне специфічне розуміння норм чинного законодавства тощо.

Один із таких утікачів спокусився на пристойне грошове забезпечення, яке нині отримують військовослужбовці. Прийшов у військкомат, без зайвих роздумів уклав контракт. Але після п'яти днів перебування у військовій частині зненацька «зник із радарів». Після того як його відшукали й почали з'ясовувати, що й до чого, виявилося, що його уявлення про службу й рутинна солдатська праця не збіглися за векторами. Виявилося, що треба працювати, не запізнюватись на шикування, відповідати за свої дії тощо. На стиль життя колишнього «шабашника» це аж ніяк не накладалося, тому він вирішив просто не приходити на службу. Ну а про те, що звільнення з війська та скасування контракту передбачає певний набір дій і документального оформлення, він навіть і не замислювався.

За словами майора Тараса Задерецького, основним інструментом у розшуковій справі є вміння переконувати. Наприклад, людина знає, що її розшукують, але вагається, боїться контактувати з офіцерами ВСП. Тому потрібно контактувати з тими, що мають на неї вплив. Перші в цьому списку, звісно, батьки або інші родичі. Втім іноді батьки не лише покривають утікачів, а й переконують їх і далі переховуватись од військової служби. Мотиви таких переконувань також часто-густо абсурдні: коли повернешся, відразу запроторять у буцегарню. Тому своєрідний юридичний лікнеп іноді треба проводити й для близького оточення втікачів.

Реальна допомога в розшуку часто надходить від волонтерів. По-перше, ці люди мають величезний кредит довіри у військовому та ветеранському середовищах. По-друге, вони нерідко мають і навички психологів. Тож їм до снаги підготувати людину, яка схибила у своєму житті, до того, що відповідати за це все одно доведеться.

Хоча розшук у Стрию не дав результатів, під кінець дня група ВСП спрацювала результативно. Перевіряли адресу реєстрації колишнього бійця однієї з бригад, який незаконно залишив службу ще 2015 року. За документами, він проживав в одному з приміських сіл у будинку батьків. Удома, звісно, ми його не застали. Мати, літня селянка пані Марія, довго уникала прямої відповіді. Мовляв, стосовно того, де її син, вона не має жодних ідей, бо давно його не бачила.

Оперативники ВСП не повірили в це і врешті разговорили жінку, адже йшлося про долю її сина.

— Їдьмо, я знаю, де мій син, — зітхнувши, сказала вона.

Виявляється, весь цей час чоловік не покидав села, перебиваючись випадковими заробітками, проживав у далеких родичів. А оскільки інших конфліктів із законом не мав і не зловживав спиртним, питань до нього в місцевої влади не виникало.

Роман потрапив у військо під час однієї з хвиль мобілізації. Був помічником гранатометника й разом зі своїм підрозділом брав участь у боях під Дебальцевим. Після цього почалися проблеми. Чоловік став зловживати спиртним, потрапив у госпіталь. Звідти поїхав на кілька днів додому та так і залишився. За його словами, повертатись назад у свій підрозділ було ніяково. Боявся санкцій від командування й осуду побратимів. Та й те, що проти нього порушено карну справу за серйозною статтею, оптимізму й впевненості не додавало. Утім чоловік таки погодився на пропозицію офіцерів ВСП відвідати військову прокуратуру та свій підрозділ.

— Можливо, він сам уже розуміє, що ми не хочемо йому завдати шкоди, а, навпаки, рятуємо його подальше життя від ганьби, — каже майор Тарас Задерецький, — Тим більше що в цьому разі йому справді нема чого переживати. Адже він — учасник бойових дій. Так, не герой, але був на фронті й своє завдання виконував, аж поки йому щось не «зайшло». Оскільки Президент України давно підписав закон про амністію для військовослужбовців — учасників АТО, то кримінальну справу стосовно нього мало би бути закрито. Щоб юридично це підтвердити, ми направимо його в гарнізонну військову прокуратуру, яка цим займалася. Поки добиратимемося до Львова, зателефонуємо туди й попередимо слідчого, аби той був готовий його прийняти. Потім із прокуратури він вирушить у військову частину, яка має якнайскоріше звільнити його з військової служби. Оскільки він був мобілізованим, термін його перебування в лавах армії давно вичерпано. Але де-юре він усе ще займає посаду. Отже, для військової частини буде оптимальним якнайскоріше вирішити з ним усі питання звільнення, щоб прийняти на службу іншу, умотивованішу особу. У Львові ми посадимо його на потяг, а на місці вже буде чекати на нього вповноважена особа місцевого органу ВСП, яка проведе його по всіх інстанціях і допоможе розібратися з документами. Фактично через тиждень у Романа почнеться вже новий етап його життя — без конфлікту із законом.

На завершення слід зазначити, що від початку широкомасштабного розшуку силами Львівського територіального управління ВСП вдалося врятувати від ганебної долі понад 80 утікачів. І робота в цьому напрямку триває. За даними військової служби правопорядку, треба розшукати понад 1000 осіб, які незаконно залишили службу в різні роки.

Володимир СКОРОСТЕЦЬКИЙ

У СВОЇ 39 РОКІВ УКРАЇНСЬКИЙ РОЗВІДНИК ЗНОВУ ВЧИТЬСЯ ХОДИТИ

ПІСЛЯ ВАЖКИХ ПОРАНЕНЬ ХРЕБТА І НОГИ, ЯКІ АНДРІЙ БАДИРАК ОТРИМАВ, ЗАХИЩАЮЧИ РІДНУ ЗЕМЛЮ ВІД РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ, ВІН МАЙЖЕ ПІВТОРА РОКУ НЕ ВІДЧУВАВ ВЛАСНИХ НІГ. НИНІ АНДРІЙ ПРОБУЄ СТОЯТИ І РАДІЄ КОЖНОМУ, НАВІТЬ МАЛЕНЬКОМУ, УСПІХУ

Коли ми маємо можливість ходити, ніколи не тішимося з того й не цінуємо даного нам Богом дару. Для більшості людей здатність рухатися, пересуватися на власних ногах — буденність. Але для тих, хто пересувається в інвалідному візку або прикутий до ліжка, то справжня мрія, досягти якої до снаги лише тим, хто не звик здаватися перед труднощами

Лютий 2016-го. Маріуполь. Андрій Бадирак прийшов до тями на лікарняному ліжку. Від нестерпного болю, який, здавалося, шматував його спину, хотілося видертися на стелю. У голові гуло й паморочилося. Єдине, що тоді чоловікові не боліло — забинтована і підвішена на витяжку нога: «Слава Богу, хоч її не відчуваю…» — подумав тоді полегшено, сподіваючись, що на кінцівку досі діє знеболювальне. Навіть не здогадувався, що не відчуватиме своїх кінцівок ще протягом тривалого часу.

А поки що він згадував епізоди з його останнього завдання в районі АТО. Розвідгрупа тоді тривалий час просувалася до позиції ворога поблизу Широкиного. Раптом потужно вибухнуло просто під ногами бійця… Перед падінням чоловік бачив, як загинув його товариш, а ще одного важко поранило осколками. Самому ж Андрію сильно пошкодило ногу та хребет. Попри важке поранення, про себе чоловік тоді не думав. Він був у розпачі через смерть друга. Майже непритомний, лежачи на холодній землі, він картав себе, що не вберіг товариша, що через втому вперше дозволив собі втратити пильність. «Зачепили» розтяжку. Як їх вивозили побратими з небезпечної території, чоловік не пам'ятає. Але той день після пережитих за півроку на Донбасі десятків обстрілів і проведених успішно операцій розділив життя чоловіка на ще одне «до» і ще одне «після».

Біль, відчай, відчуття, що життя скінчилося, охопили його. Майже півроку Андрія перевозили з одного госпіталю в інший, після операції в Маріуполі — до Дніпропетровська, далі в Київ, Львів… Та весь цей час, попри намагання лікарів допомогти бійцю, він просто чекав, коли ж його страждання нарешті закінчаться.

Але якось про Андрієву байдужість до життя дізнався хірург, який практично витягнув його з того світу, по шматочках склавши уламки понівеченого хребта розвідника.

— Він подзвонив мені й обурився, що я не ціную його працю, і тих поранених, які чекали черги, поки лікар працював зі мною. Сказав, що я мушу жити хоча б заради свого загиблого товариша, якому пощастило менше, ніж мені, — розповідає Андрій.

Андрій Бадирак на тренажері у Центрі лікування та реабілітації наслідків нейротравм для учасників АТО

Хоч і через силу, розвідник усе ж таки пообіцяв лікареві, що, як згодом виявилося, був його київським сусідом, що почне проходити реабілітацію і виконуватиме всі настанови медиків. Продовжувати лікування поїхав у Клевань. У Рівненському госпіталі ветеранів війни з початку російської агресії активно приймали атовців та досягали успіхів у їхньому лікуванні, буквально ставили важкопоранених бійців на ноги.

Та Андрій Бадирак, зізнається, їхав туди без особливих надій. Психологи, реабілітологи… Усі почнуть його повчати, як далі жити, про що думати, як заспокоїтися. Та на подив чоловіка, усе було інакше. З ним розмовляли, як із давнім другом, проводили процедури і скрізь супроводжували, а у вільний час жартували, пили з ним чай.

Чоловікові здалося, що його оточують не просто лікарі, а близькі люди. Якось одна з дівчат-реабілітологів розповіла, як завжди мріяла про танець батька й доньки на своєму весіллі. Щоб тато передав її руку майбутньому чоловікові й благословив у щасливе життя. Та, на жаль, її батько вже давно жив за кордоном і ще довго не планував повертатися. Слухаючи дівчину, Андрій пригадав і свою доню, яка, вступила в університет.

Я розумів, що не буде, як показують у кіно: одного ранку прокинувся і почав рухати ногами або ж встав і пішов. У мене чутливість ніг повернулася болем. Постійним, нестерпним, але довгоочікуваним. Біль змушує ще більше тренуватися, бо поки я в русі, нічого не болить

— А раптом завтра і моя донька скаже, що виходить заміж. Вона ж так само, як усі дівчата, мріє про татову підтримку в найважливіший день в її житті, — розповідає Андрій Бадирак.

Відтоді чоловік змінив своє ставлення до життя. Уже понад півроку він майже не вилазить з басейну. Чітко виконує графік процедур: масаж — басейн — спортзал до і після обіду. Час від часу відвідує психолога, а потім знову займатися. Басейн став для чоловіка і розрадою, і справжнім порятунком. Тут чоловік пригадав давню юнацьку пристрасть до плавання, яким займався більше дев'яти років до армії. Андрій зізнається, що знову відчуває себе молодим, вміє плавати всіма можливими стилями. А кілька місяців тому завдяки його щоденній праці та допомозі кваліфікованих медиків, він почав відчувати кінцівки.

— Я розумів, що не буде, як показують у кіно: одного ранку прокинувся і почав рухати ногами або ж встав і пішов. У мене чутливість ніг повернулася болем. Постійним, нестерпним, але довгоочікуваним. Біль змушує ще більше тренуватися, бо поки я в русі, нічого не болить, — розповідає ветеран.

Зараз чоловік уже робить свої перші кроки у воді. Ворушить ногами, навіть ходить, чіпляючи на них спеціальні вантажі. Все робить для того, аби швидше повернутися додому, де не був уже понад півтора року. Найзаповітніша його мрія, щоб донька, відвідуючи його, пишалася неймовірними успіхами батька.

— Найголовніше — це прагнути повноцінно жити. Те, що ти в інвалідному візку, означає, що ти просто бачиш світ в іншому ракурсі! Але навіть коли тобі видали довідку, де вказано, що ти — людина з особливими потребами, це виклик. Треба вірити в себе. Це неможливо пояснити з позиції медицини, але людина сама здатна розірвати коло своїх обмежень. Я багато тренуюся і знаю, що маю встати на ноги. Мені важко, бо доводиться не тільки заново вчитися ходити, а й заново вчити хребет триматися купи, а мозок посилати туди імпульси. Мабуть, це зрозуміє тільки спинальник. Але сил додає переконання в тому, що я не просто мрію жити так, як до травми: ходити в кіно, спілкуватися з друзями, гуляти із собакою, слухати спів пташок, а мушу так жити. Якщо є мета — усе можливо, особливо, якщо є така підтримка, такі фахівці й обладнання, — розповідає Андрій.

Він розповів, що серед ветеранів є й такі, що взагалі відмовляються від медичної допомоги, й їх треба переконувати не здаватися. Каже, що власним прикладом намагається підтримувати побратимів. Вони ж, дивлячись на успіхи товариша, також погоджуються на пропозиції пройти реабілітацію в госпіталях по всій Україні. Найважчі вирушають на Рівненщину.

Ольга МОСЬОНДЗ

ЦЕНТР ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ НАСЛІДКІВ НЕЙРОТРАВМИ ДЛЯ УЧАСНИКІВ АТО, ЩО НА РІВНЕНЩИНІ, СТАВИТЬ НА НОГИ «НЕПІДЙОМНИХ»

Нині в комунальному закладі обласної ради «Рівненський обласний госпіталь ветеранів війни» щороку проходять курс реабілітації та лікування близько 5 тисяч людей, а загалом з листопада 2014 року тут пролікувалися більше півтори тисячі учасників АТО.

— Ми одними із перших взялися лікувати і реабілітувати складних пацієнтів, які отримали важкі черепно-мозкові травми зі значними пошкодженнями мозку й великими кістковими дефектами. Нині таких проліковано понад 40 пацієнтів, маємо позитивні результати, — розповідає заступник начальника госпіталю з медичної частини Олена Киричук.

Наприкінці минулого року за сприяння депутатів ВР на базі Рівненського обласного госпіталю ветеранів війни у селищі Клевань відкрили Центр лікування та реабілітації наслідків нейротравм для учасників АТО з наслідками важких черепно-мозкових та спинальних травм, які потребують тривалого лікування та реабілітації.

Окрім послуг центру, учасники АТО отримують повний спектр оздоровчих процедур госпіталю. Тут проводять не лише реабілітацію, а й терапевтичний супровід супутніх захворювань пацієнтів.

На ремонт приміщення надано 7 мільйонів гривень з обласного бюджету, ще 11 — з Державного фонду регіонального розвитку. Окремо на придбання медичного обладнання з держбюджету виділено 28 мільйонів гривень.

Інф. «НА»

У НОВІЙ ХОЛОДНІЙ ВІЙНІ РОСІЯ ПРИРЕЧЕНА

РФ ПОСТУПАЄТЬСЯ США ЗА ЧИСЕЛЬНІСТЮ, КІЛЬКІСТЮ ОЗБРОЄНЬ ТА ТЕХНОЛОГІЯМИ В БУДЬ-ЯКІЙ ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРІ

Попри небажання Заходу поглиблювати конфронтацію, термін «нова холодна війна» стійко тримається в інформаційному просторі

Експерти переконані, що нинішній дипломатичний конфлікт Росії й Заходу свідчить про значне погіршення відносин між ними, що вимагає обов'язкового врахування наявності в Росії значного ядерного арсеналу, який становить потенціальну загрозу для всього цивілізованого світу. Країна, яка слабшає та продовжує залишатися володарем такої кількості ядерних бомб, як Росія, може стати особливо небезпечною

При цьому американські експерти зауважують, що видворення так званих російських дипломатів є адекватною відповіддю на нахабну хімічну атаку в Солсбері. «Якщо Росія використовує оперативників на наших берегах — дипломатів чи ще когось, — то це повинно мати наслідки. Загалом Америці слід скорочувати кількість шпигунів — особливо тих, які знаходяться під дипломатичним прикриттям», — зауважують наукові співробітники американського дослідного центру Defense Priorities на шпальтах Fox News із надією на те, що це тільки початок жорсткішої політики щодо Росії.

Витрачаючи більше 5% ВВП на свої Збройні сили, Росія знаходиться в неймовірно небезпечному становищі, залишаючись слабкою, і ось чому.

США є наддержавою і глобальним лідером, Росія не є для неї суперником і навіть близько не може зрівнятися у військовій та дипломатичній силі, як, скажімо, Китай, котрий за кілька десятиліть може стати рівним опонентом США. Проте амбіції Кремля останнім часом неймовірно зросли, при тому що військовий бюджет РФ у 70 мільярдів доларів становить понад 25% усіх податкових зборів з мізерної економіки. Водночас США витрачають на ці цілі лише 3% свого ВВП, що в підсумку в десять разів більше російських витрат на збройні сили.

При цьому експерти зазначають, що Росія все ж таки продовжує діяти проти інтересів Сполучених Штатів, що вона, власне, робила завжди.

Тим часом на порядку денному цивілізованої спільноти — встановлення миру, що, на жаль, досягається за допомогою сили та проведення жорсткої політики щодо Росії. Проте у своїх войовничих висловлюваннях Кремль не втомлюється наголошувати на своїх внесках у розвиток Збройних сил для відсічі загрози з боку Заходу та покращенні життя громадян: збільшення добробуту, зниження рівня бідності, високооплачувана робота, зростання продуктивності праці і більш комфортні умови для ведення бізнесу. При цьому не зазначається, яким чином буде створена економічна основа для фінансування цих змін. Але всім добре відомо, що майбутнє Росії, як і раніше, визначають саме економічні показники.

«Незважаючи на те, що Путін, звичайно, порушує питання щодо проблем, з якими бореться російська економіка, нічого нового так і не відбулося. Її застаріла сировинна промисловість намагається конкурувати в тій царині світового ринку, де ціни дуже нестабільні, що і висмикує опору з-під ніг російської економіки», — зазначають фахівці фінського Vasabladet та наголошують, що Росія безнадійно відстала, тоді як китайці постійно наступають на п'яти США, вкладаючи десятки мільярдів євро у проекти, пов'язані зі штучним інтелектом.

Однак американські експерти попереджають, що коли говорити про можливість початку нової «холодної» війни, Росія приречена. Її спіткає та ж доля, що й колись СРСР: Москва програє і буде викинута на смітник історії, як Радянський Союз. Кремль у цій небезпечній грі в жодному разі не переможе. І такі попередження не є безпідставними.

Росія безнадійно відстає від США — як за загальними показниками оборонних витрат, так і за технологічною міццю

По-перше, йдеться про співвідношення військової моці. Росія витрачає сотні мільярдів доларів на нову військову техніку, включаючи атомну зброю, атомні ударні підводні човни і підводні човни з балістичними ракетами на борту, крилаті ракети. Утім вона все одно безнадійно відстає від США — як за загальними показниками оборонних витрат, так і за технологічною міццю. Про це яскраво свідчать статистичні показники щодо витрат на оборону.

Також Росія поступається за чисельністю, кількістю озброєнь та технологіями в будь-якій військовій сфері, в якій вона спробувала б вести війну з Вашингтоном.

По-друге, в США є союзники, до яких можна звернутися у разі виникнення серйозного конфлікту з Росією. Безумовно, насамперед ідеться про НАТО — стрижень європейської безпеки, який гарантує, що Москва добре подумає, перш ніж почати військові дії проти країн Балтії, Польщі або будь-якої іншої держави — члена НАТО. Адже такий крок буде розглядатися як напад на весь Північноатлантичний альянс.

У Москви союзників дуже мало, тож Росія явно зазнає поразки в будь-яких наступальних діях, які вона могла б розпочати.

При цьому експерти зауважують на економічній складовій нової «холодної» війни. Якщо за рік російська економіка виробляє продукції тільки на близько 1,4 трильйона доларів, то США залишаються найбільшою економікою у світі з ВВП у майже 19 трильйонів доларів! У світі немає жодної країни, яка перевершувала б США за виробництвом матеріальних цінностей, створенням економічних можливостей і економічним процвітанням. До цього слід додати й інвестиційне середовище, яке сприяє дослідженням і розробкам у сфері комп'ютерних технологій. Росія, м'яко кажучи, в кращому випадку є величезною бензоколонкою з природними ресурсами, доля якої визначається цінами на нафту і природний газ. Отже, співвідношенні сил явно не на користь Росії. Чи є у Москви будь-який спосіб завдати удару, який міг би дестабілізувати противника або забезпечити їй перевагу в новій «холодній» війні? Відповідь очевидна, попри оголошення Кремлем про свої новітні розробки озброєнь.

Безперечно, Кремль має схильність вести боротьбу таким чином, щоб сліди його дій чітко не проглядалися. Кращим прикладом цього є російські «зелені чоловічки», що вторглися до українського Криму, та спроба відхопити частину суверенної України, підтримуючи сепаратистські сили на Донбасі.

При цьому фахівці переконані, що дії Росії за такими сценаріями спрямовані на досягнення однієї мети: дестабілізувати обстановку і посіяти хаос усюди, де це можливо. Цілком природно, що США у цьому випадку мають виявляти, засуджувати і протидіяти будь-яким спробам Москви створити нестабільність або завдати шкоди своїм союзникам чи партнерам.

Підготував Вадим КОВАЛЬОВ

ЕКСПЕРТНА ДУМКА

Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень «Борисфен Інтел»:

«Найважливіше значення для України має збереження єдності західного світу у питанні стримування неоімперської політики режиму В. Путіна. Проявом твердості позицій США, Європи та їхніх союзників і партнерів стосовно Росії стало скоординоване рішення близько 30 країн світу щодо вислання російських «дипломатів», а фактично — шпигунів у відповідь на отруєння російськими спецслужбами колишнього офіцера ГРУ ГШ ЗС РФ С. Скрипаля у британському місті Солсбері.

Масштаби вислання російських представників мають безпрецедентний характер і засвідчують серйозність сприйняття світом глобальних дій Москви з підриву міжнародної стабільності та миру, а також порушення суверенітету інших країн, створення загроз їхній безпеці та дискредитації західних інститутів. При цьому США, НАТО та ЄС фактично визнали Росію своїм основним противником, що виводить нову «холодну» війну між Заходом та Російською Федерацією на якісно новий рівень.

Виходячи з наведених обставин, слід очікувати подальшого посилення тиску США, НАТО та ЄС на Росію шляхом введення нових санкцій, а також здійснення інших кроків із критичними для неї наслідками.

У такій ситуації потужним чинником підвищення рівня військової безпеки України та зміцнення її позицій у протистоянні з Росією є поглиблення співробітництва нашої держави з Північноатлантичним союзом. Президент України підписав Указ про затвердження «Річної національної програми під егідою комісії Україна–НАТО на 2018 рік». Програма є системним стратегічним документом, що визначає пріоритетні завдання на 2018 рік та середньострокові цілі на період до 2020 року, а також містить перелік практичних заходів із реалізації політики євроатлантичної інтеграції України та реформування сектору безпеки і оборони країни».

Су-35С

Су-30СМ

НЕДОЛІКИ ТА СЛАБКІ СТОРОНИ РОЗРЕКЛАМОВАНИХ РОСІЙСЬКИХ Су-35С ТА Су-30СМ

ЗМІ Росії часто публікують інформацію про те, що російські винищувачі Су-30СМ та Су-35С за своїми технічними характеристиками перевершують основні закордонні аналоги включно із французькими Rafale, Eurofighter Typhoon, а також американськими F-15 Eagle, F-16 Fighting Falcon, F/A-18E Super Hornet, F-22 Raptor і F-35 Lightning II. Але спробуємо розібратися, чи є це правдою

Су-35С та Су-30СМ є модифікаціями винищувача Су-27 і його наступника Су-30МКІ для ВПС Індії. По суті, крім деякого еволюційного розвитку БРЕО і нових двигунів (двигуни Су-30МКІ з керованим вектором тяги виявилися вкрай поганими), вони не містять нічого нового. Надманевреність узагалі перестала бути вимогою до сучасних літаків. Вона видовищна на показах для широкого загалу, але професіонали-винищувачі вже давно називають це «трюкацтвом». Випробування F-15 ACTIVE (з керованим вектором тяги і ПГО) ВПС США завершили ще 1991 року. Подальшого розвитку тема керованого вектора тяги в США не набула.

Під час навчань Red flag ВПС Індії прилітали до США на своїх Су-30МКІ. Попри бравурні рапорти індійської преси, американці були неабияк розчаровані. Вказувалося на погану якість двигунів Су-30, вкрай низьку їхню надійність, дуже слабкі програми бортових комп'ютерів, які керують польотом. Пілоти американських F-15 відразу розробили тактичні прийоми, які змушували індійських пілотів маневрувати з використанням управління вектором тяги, що призводило до різкого зниження швидкості й втрати енергії. До кінця третього дня польотів усі двигуни Су вийшли з ладу і потребували заміни. Коли ж нарешті привезли нові двигуни, виявилося, що їхня заміна триватиме кілька днів (на F-15 норматив часу на таку роботу — 8 годин для бригади з трьох техніків. До речі, на F-22 цей норматив — 4 години для двох працівників). Багато нарікань викликала гідравліка механізму прибирання шасі — постійні протікання, калюжі, доливання рідини під час обслуговування... Результатом масових поломок стала відмова індусів від продовження участі в навчаннях.

Досвід експлуатації F-22 Raptor, який також є надманевреним, свідчить, що тактику застосування таких літаків треба переосмислювати. Інерція мислення військових теоретиків створила «надлишкові» можливості, яким у новій тактиці немає застосування. До них віднесли і надманевреність.

До того ж малопомітність винищувача завоювання переваги в повітрі 5-го покоління дозволяє йому не вступати в бій з винищувачами противника на ближніх і середніх дистанціях, де надманевреність і є актуальною. Водночас застосування керованого вектора тяги неабияк ускладнило як конструкцію літака, так і програмне забезпечення бортових комп'ютерів, до того ж зробило літак значно дорожчим.

Тактика застосування F-22 полягає в баражуванні на дуже великій висоті (18–22 км) і на надзвуковій швидкості (крейсерський надзвук) поза радіусом виявлення повітряними і наземними засобами противника. Одночасно завдяки надзвичайно потужному радару з АФАР (активною фазованою антенною решіткою), який доволі важко виявити пасивними засобами радіолокації, а також мережевим можливостям і потужному ракетному озброєнню F-22 здатний гарантовано вражати винищувачі противника, не вступаючи з ними в маневрений бій. Коротко така концепція формулюється так: «Першим побачив — першим збив». Надманевреність стала зайвою.

> *«...Знай свого ворога і знай себе, і ти зможеш провести тисячу битв без поразок...»*
>
> *Сунь Цзи, китайський стратег і мислитель, автор відомого трактату про військову стратегію «Мистецтво війни» (544 — 496 до н.е.)*

На F-35 відсутність надманевреності замінили сферичною інформаційною обізнаністю дуже великого радіуса і всеракурсним ракетним озброєнням. З цим проблем не виникає. «Сідати на хвіст» такому винищувачу настільки ж смертельно небезпечно, як і мати його у власному тилу.

У російських ЗМІ пишуть, що радар Су-35С «Ирбис» може виявити ціль на дистанції приблизно 400 кілометрів. Однак у всьому світі заведено вказувати дальність дії радара щодо цілей за групами ЕПР (ефективна площа розсіювання): менше ніж 1 кв.м; 1–5 кв.м; 5–10 кв.м і понад 10 кв.м. Інакше ці цифри безглузді. Так, радар Raptor з АФАР — AN/APG-77 довів свою здатність виявляти, ідентифікувати і супроводжувати ціль з ЕПР до 1 кв.м на відстані до 150 морських миль (270 км). ЕПР Су-30 у фронтальній проекції понад 12 кв.м, а легкий винищувач МіГ-35 має фронтальну ЕПР близько 5 кв.м.

F-22, за офіційними повідомленнями «Локхіда» і компанії, що проводила тестування на замовлення Пентагону, має фронтальну ЕПР 0,0001 кв.м. (російські ЗМІ називають 0.5 кв.м).

На Су-35С «Ирбис» — радар із пасивною ФАР, що є фактично «прожектором» — занадто велика потужність випромінювання, надзвичайно легко знайти джерело пасивними локаторами. Дальність виявлення у 350–400 км він має по цілях з ЕПР близько 5 кв.м. Зі зменшенням ЕПР дальність різко знижується, і цілі з ЕПР менше ніж 0,5 кв.м він бачить не далі 30–40 км за найсприятливіших умов. Навіть старі B-1B мають фронтальне ЕПР менше ніж 1 кв.м.

На Су-30СМ, випущених до 2014 року, встановлено авіоніку іноземного (здебільшого французького) виробництва. Через введення санкцій виникають сумніви щодо ремонтоспроможності обладнання, що знижує його експлуатаційну надійність. Бортова електроніка російського виробництва також поступається західній за якістю і надійністю. Це призводить до великої кількості відмов. За даними з відкритих джерел, ВПС Індії має безліч претензій до бортової електроніки Су-30МКІ та двигунів: 55–65% літаків небоєздатні саме з цієї причини.

Попри можливість літаків розвивати біля землі швидкість у 1350 км/год, пілоти, які літають на Су-27, Су-27УБ, знають, що в разі зростання швидкості біля землі понад 900–950 км/год через характерну форму ліхтаря в кабіні через сильний гуркіт не чути радіокоманд. Це негативно впливає на стійкість управління в бою.

Наявність «краплеподібного» ліхтаря кабіни Су-30СМ і переднього горизонтального оперення (ПГО) значно збільшують ЕПР (ефективну площу розсіювання), а це збільшує можливу дальність виявлення його нашими РЛС.

Грамотне застосування засобів РЕБ неабияк знижує можливості БРЛС із виявлення повітряних і наземних цілей або взагалі може виключити її використання. Це змусить екіпажі російських Су застосовувати в бою електронну оптичну прицільну систему (ЕОПС), дальність дії якої значно нижча, ніж у БРЛС.

Використання ЕОПС залежить від низки чинників, які впливають на дальність виявлення і точність прицілювання. Наприклад, за потужних опадів (дощ, сніг або туман) виявлення цілей за допомогою ЕОПС практично неможливе. Наявність навіть тонкого шару хмарності змусить екіпаж для виявлення цілей виходити під хмари, стаючи мішенню для стрілецької зброї та ПЗРК. Задимленість, запиленість поля бою, азимут сонця, відблиски від водної поверхні, застосування військами димових завіс також знижують можливості бойового застосування літака і підвищують імовірність його поразки засобами ППО.

Потрібно брати до уваги й те, що сьогодні у стройових частинах ВКС РФ є гостра нестача сучасних КР «повітря-повітря» великої дальності. Тому, для прикладу, виявивши наш винищувач за 150 км, маючи на борту ракети Р-27ЕР, здійснити пуск противник зможе лише з такої ж відстані, як і Су-27 Повітряних Сил ЗС України.

У повітряному бою в разі нейтралізації БРЛС і радіоканалів бойового управління за допомогою наземних і літакових засобів РЕБ наші винищувачі будуть перебувати практично в рівних умовах і зможуть успішно протистояти противнику.

Володимир АЛЄКСЄЄВ

ГО «АНОМАЛІЯ» ВПРОВАДЖУЄ «КЛУБНИЙ» ДОСВІД СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ФРОНТОВИКІВ

ЦЕ УКРАЇНСЬКА ВЕРСІЯ ПРОЕКТУ АМЕРИКАНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ. ЙОГО МЕТА — ЗАВЧАСНО ОБ'ЄДНАТИ ФРОНТОВИКІВ І ТИХ, ХТО МОЖЕ ЗВІЛЬНИТИСЬ У ЗАПАС НАЙБЛИЖЧИМИ РОКАМИ, ЩОБИ ПОЛЕГШИТИ ЇХНЮ АДАПТАЦІЮ ДО МИРНОГО ЖИТТЯ

Прямуючи на запрошення американця Девіда Пластера до заснованої ветеранами АТО київської Veterano Pizza, відчував деяке занепокоєння. Інформації про іноземця мав обмаль, тож побоювався, що тільки змарную свій час. Таке вже бувало... Налаштовуєшся на серйозних людей, які діляться із фронтовиками новим досвідом, а натомість перед нашим битим-перебитим воїнством з`являється розкутий іноземний повчальник, який сам пороху не нюхав, але знає, як українським ветеранам слід поводитися! Чогось небуденного від того вечора не очікував. І... помилився

За давньою звичкою приходжу на захід трохи заздалегідь. Бо, як правило, попередні приватні контакти із людьми дають інформації більше за офіційні. Беру собі поки що піцу, спостерігаю за відвідувачами. За сусіднім столиком вечеряють двоє чоловіків із жінкою, за розмовами — вочевидь, атовці. Говорять не голосно, але чути їх чудово:

— Сашко, братику, я так і не запитала, як ти спиш після другої контузії? — запитує жінка.

— Чотири години поспіль на добу вже виходить. Але засинаю тільки після жмені снодійного, заспокійливого та знеболювального.

— Я тобі зараз назву нового снодійного запишу, класна штука, — долучився до розмови другий чоловік...

Позаду якась жінка повторює із чоловіком в однострої англійські слова. Офіціант мені пояснює: ветеран був поранений у голову, і через вивчення іноземної мови йому допомагають відновити пам`ять.

Поволі дві зали закладу вщерть наповнюють люди. З`являються організатори заходу.

Вісімнадцятирічна офіціантка Катерина на моє прохання подає рахунок. Від цифри в ньому мої брови здіймаються вгору:

— Катерино, ви, мабуть, помилились? Я маю заплатити вдвічі більше...

— Ніякої помилки. У нас атовці мають 50 відсотків знижки. Ні-ні, не треба діставати посвідчення. Весь наш чоловічий персонал воював, своїх визначають миттєво.

За годину тут починається щось неймовірне. Столи, крім одного із червоною трояндою у вазі, — розставлені рядами, заставлені піцою, салатами та кавою. Із півсотні чоловіків та жінок тільки четверо взяли по бокалу пива, більше алкоголь ніхто не замовив.

Девід Пластер

Люди знайомляться, обмінюються телефонами, розмовляють... Мало того, що чимось офіційним тут і не пахне, ще й перед кожним із присутніх офіціанти розкладають друковані наліпки з логотипом Drinkin' Bros Ukraine (у перекладі — «Українські брати по келиху») та девізом «На самоті ти не питимеш!». Здивуванню нема меж: мене запросили до якогось клубу анонімних алкоголіків?

Ясність у це вносить один із кураторів програми Drinkin' Bros Ukraine Василь, ветеран АТО. Виявляється, це українська версія проекту американських ветеранів війни. Його мета — завчасно об'єднати фронтовиків і тих, хто може звільнитись у запас найближчими роками, щоби полегшити їхню адаптацію до мирного життя. Частогусто такий перехід для них пов'язаний із серйозними проблемами на роботі, у родині тощо. Чи не найважча із них — зловживання алкоголем.

— Нехай вас не вводить в оману назва «Українські брати по келиху», — посміхається Василь. — Самі ж бачите, ніхто із присутніх не пиячить. Девіз «На самоті ти не питимеш!» — це інтригуюча метафора, яка має на меті допомогти ветеранам у їхньому скрутному становищі звільнитися з алкогольної «трясовини». Багато хто з фронтовиків залишається на самоті зі своїми психологічними проблемами. А в нас завжди можна розраховувати на підтримку, пораду, жарт та плече побратима, який добре розуміє твоє становище і здатен допомогти...

Нарешті добираюсь до самого Девіда Пластера. Він — колишній військовий медик, воював в Іраку, а зараз — пенсіонер, має українське коріння, з юності звик спілкуватися з нашою заокеанською діаспорою, тому вільно володіє українською.

В Україну Пластер приїхав 2012 року й настільки прикипів до неї душею, що про повернення у США поки що не думає. Із початком війни на Донбасі він разом із нашими громадянами заснував у Києві громадську організацію «Аномалія». До цього як професійний військовий медик першим проектом запустив програму підготовки українських фахівців із тактичної медицини, яка працює досі. Другим проектом стали безкоштовні курси англійської для демобілізованих і діючих учасників бойових дій. Загальне охоплення — біля п'яти тисяч ветеранів.

«Нас загартувало і зробило схожими те, що ми дивилися в очі смерті. Тому ніхто нам не допоможе краще за нас самих»

— Drinkin' Bros Ukraine — наш третій і дуже важливий проект, — пояснює Девід. — Американці, починаючи з війни у В'єтнамі, вже напрацювали ефективні шляхи подолання і соціальних, і психологічних проблем, які неминуче виникають нині в українських ветеранів. Не секрет, що у США вкоротили собі віку щось із 50 тисяч учасників війни у В'єтнамі, а кількість ветеранів, які набули алкогольну залежність, взагалі годі було порахувати. В Україні це не повинно повторитися!

— Девіде, — запитую із сумнівом, — але ж у нас із американцями дещо різний менталітет. Невже таке спрацює і тут?

— Впевнений! Не з чуток знаю: ветерани будь-яких воєн і будь-яких країн розуміють один одного з півслова. Нас загартувало і зробило схожими те, що ми дивилися в очі смерті. Тому ніхто нам не допоможе краще за нас самих. Тож гуртуймося в мирному житті, подаючи побратимам дружню руку. До речі, в США найбільший осередок Drinkin' Bros налічує більш ніж 100 тисяч учасників...

Віктор ШЕВЧЕНКО

ДЕ ЗИМУЮТЬ АВСТРАЛІЙСЬКІ РАКИ?

Ідея розпочати власну справу Сергієві Бондаренку спала на думку ще на війні. Він признається, що спочатку мав кілька варіантів. Але, повернувшись додому й дослідивши ринок, твердо вирішив вирощувати австралійських червоноклешневих раків. Чому саме їх? Відповідь проста: якщо звичайний річковий рак росте до товарного розміру 8–10 років, то австралійський — лише рік.

— Минулої осені закупив акваріуми, обігрівачі, фільтри для води й замовив по Інтернету кілька австралійських «аборигенів». Розумів, що ризик є. Поки сам не наб'єш ґулі, не знатимеш усіх тонкощів роботи, — пригадує Сергій. — Найскладнішим було виростити мальків до одномісячного віку. Якщо їх перегодувати, то вони не змінять панцир і пропадуть. Та вже за півроку він виростив чималеньку сімейку: 25 дорослих раків і майже три сотні мальків.

Поки що «ферма раків» розміщується на кухні атовця, бо ще нема автоматизованого догляду.

Головна відмінність цього виду раків від звичайних річкових — швидкий ріст і більша кількість м'яса. Якщо в наших це 20 відсотків од ваги тіла, то в австралійських — понад 30.

— Дорослі раки виростають до 500 г ваги й досягають 50 см за кілька років, а їхня товарна вага починається вже від 50 г за кілька місяців, — розповідає Сергій. — Поки що найбільший у моєму акваріумі «австралієць» важить 146 г, але він уже має всі шанси потрапити у вінницький ресторан.

Ці тварини непримхливі стосовно їжі й подібні у своєму раціоні до акваріумних рибок. Мальки полюбляють мороженого мотиля, а для дорослих раків запасається зелений горох.

— Навіть маленький син не боїться допомагати в їхньому догляді, — каже Сергій. — Нині це не дуже популярна ніша в бізнесі, тож до кінця року планую мати окреме приміщення, де буде все максимально автоматизованим. Сподіваюся, що свіжих рідкісних раків захочуть купувати й наші вінницькі ресторани.

Ярослава ЗОРІНА

Сергій Бондаренко

ГЕНЕРАЛ ГРИГОРЕНКО: «МЕНІ БУЛО ВАЖКО МОВЧКИ ТЕРПІТИ ЛИЦЕМІРСТВО РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ»

МУЖНІЙ ПРАВОЗАХИСНИК ЗА СВОЇ ПОГЛЯДИ ВІДБУВ ШІСТЬ РОКІВ У ПСИХІАТРИЧНИХ В'ЯЗНИЦЯХ СРСР

25 років тому дорожня артерія, що поєднала Березняки з Осокорками, дістала назву на честь генерала Петра Григоренка. Ще через кілька років українська влада посмертно нагородила його орденом «За мужність» І ступеня. Але, на думку багатьох істориків, він заслуговував на звання Героя України. Хто ж він, радянський генерал, українець Петро Григоренко?

Син небагатого селянина Петро Григоренко народився в Борисівці Приморського району Запорізької області. Був комсомольським ватажком у рідному селі, працював у залізничному депо, виховував неповнолітніх правопорушників у дитячому закладі. Потім навчався в Харківському технологічному інституті, звідки перевівся у Військово-технічну академію в Ленінграді. А 1934 року закінчив і Військово-інженерну академію в Москві.

Його армійська кар'єра була досить успішною: спочатку він був начальником штабу окремого саперного батальйону в Західному особливому військовому окрузі. Згодом командував окремою інженерною частиною Мінського укріпленого району. Пізніше його направили на навчання в Академію Генерального штабу, яку він закінчив 1939 року.

Потім була служба на Далекому Сході, участь у боях на Халхін-Голі, де Григоренко дістав поранення під час мінометного обстрілу. Друга світова застала його на Далекому Сході: він командував 18-ю окремою стрілецькою бригадою. А фронтова його біографія розпочалася в грудні 1943-го на посаді начальника штабу 10-ї гвардійської армії. Після важкого поранення й тривалого лікування Григоренко очолював штаб 8-ї стрілецької дивізії 4-го Українського фронту, брав участь у боях у Карпатах.

Свої фронтові враження Петро Григорович виклав у книжці спогадів «В підпіллі можна зустріти лише щурів» і статті «Приховування історичної правди — злочин перед народом». Трактування історії війни в них значно відрізнялося від офіційної версії радянської історіографії. Усе це було написано набагато пізніше. А повоєнний період для Григоренка складався досить успішно як для радянської людини. Він продовжував службу у Військовій академії імені Фрунзе викладачем кафедри тактики. Ставши кандидатом військових наук, очолив науково-дослідний відділ, а згодом і новостворену кафедру військової кібернетики, отримав звання генерал-майора. На той час на його рахунку було вже понад 60 військово-наукових робіт. Написав докторську дисертацію, захистити яку йому вже не судилося…

Під час відпустки він виготовив кілька протестних листівок і власноруч роздавав їх у Москві біля прохідної заводу «Серп і молот»

1961 року, у час політичної «відлиги», напередодні XXII партійного з'їзду, генерал Григоренко виступив на одній із районних партійних конференцій Москви з критикою влади. У промові він зазначив, що обвинувачення сталінського режиму відбувається непослідовно, адже не піддають критиці самі умови, які породили диктатуру з її згубним свавіллям.

«У моїй душі царював розлад, — писав пізніше Петро Григоренко. — Мені важко було мовчки терпіти лицемірство правителів, та одночасно я розумів, що виступ буде коштувати мені способу життя, який цілком мене влаштовував. З особливою силою навалилася на мене думка, що давно вже переслідувала: треба виступати, не можна мовчати.

Його негайно усунули від викладання в академії й перевели в Далекосхідний військовий округ начальником штабу армії. Але це не зупинило бунтівного генерала. Улітку 1963 року він вирішив, що «з керівництвом КПРС треба вступати в боротьбу, а не намагатись умилостивити його вірнопідданськими проханнями». Того ж року під час відпустки він виготовив кілька протестних листівок і власноруч роздавав їх у Москві біля прохідної заводу «Серп і молот». У листівках, зокрема, йшлося про жорстке придушення народних мітингів у Новочеркаську, Тбілісі, Темиртау, про причини різкого спаду в промисловості та сільському господарстві. Одна з листівок мала назву «Чому в країні немає хліба».

У лютому 1964 року Петра Григоренка заарештували в Хабаровській й доправили до Москви у в'язницю КДБ. На першому ж допиті він відхилив пропозицію голови КДБ Володимира Семичастного покаятися, щоб уникнути арешту й суду. Осудити Петра Григоровича не наважилися, тому оголосили його психічнохворим, розжалували до рядового, позбавили пенсії й майже рік тримали в Ленінградській психіатричній лікарні. Перебуваючи там, Григоренко вивчив радянську психіатрію в дії. Результатом стала його праця під назвою «Про спеціальні психіатричні лікарні (дурдоми)», у якій він довів каральний характер радянської психіатрії.

У квітні 1969 року Петра Григоровича знову заарештували й доправили в спеціалізовану психіатричну лікарню. Під час кожного випробування й нових тортур йому пропонували покаятися, зректися своїх переконань. Загалом мужній генерал відбув у психіатричних в'язницях шість років. Його звільнили 1974-го. Цьому сприяли численні клопотання, вимоги й протести людей із різних країн. Через два роки він став членом московської, а потім і київської Гельсінської групи, яку організували поет Микола Руденко та вчителька Оксана Мешко.

Підірване в психушках здоров'я потребувало серйозного лікування. Сталося «диво»: ті, що гнобили його в психіатричних тюрмах, запропонували генералові виїхати на лікування в США. Коли Григоренко з дружиною опинився в Нью-Йорку, радянська влада позбавила його громадянства.

Американські лікарі успішно прооперували Петра Григоровича й, ретельно дослідивши його психічний стан, зробили висновок: «Там, де радянські медики знаходили маячню, ми виявили здоровий глузд. Там, де вони діагностували патологію, ми зустріли душевне здоров'я».

В еміграції Петрові Григоровичу жилося важко, він дуже сумував за рідним краєм і пишався своїм українським корінням. «Прагнення до державності оволодівало українським народом, — писав він 1982 року в статті «Дорога до Всесвіту». — Полум'я боротьби за вільну, самостійну, соборну Українську державу то яскраво спалахувало по всій Україні, то згасало під жорсткою стопою і лише теплилося в глибинах народних. Але ніколи не було такого, щоб воно згасало зовсім. Хоч би з якою силою придушували це прагнення, хоч би як топтали іскру загаслого вогнища, воно знову й знову розгорялося та набирало нової сили».

Петро Григоренко помер за чотири роки до довгожданої події, коли Україна здобула незалежність. Його поховали на українському цвинтарі Саут-Баунд-Брук під Нью-Йорком.

Підготував Олександр ТЕРЕВЕРКО

ЗАХИСНИК КРИМСЬКОТАТАРСЬКОГО НАРОДУ

Неоціненною є роль Петра Григоренка в долі незаконно депортованого з Криму за наказом Сталіна кримськотатарського народу. У травні 1967 року він виступав громадським захисником, коли судили кримських татар у Ташкенті.

Пам'ятник Петру Григоренку в Сімферополі

«Кримських татар хотіли винищити як націю, частково — фізично, потім — шляхом асиміляції, — так описував Петро Григорович злочин радянської влади проти цілого народу. — Саме для останнього кримських татар позбавили споконвічної Батьківщини... Ліквідували: кримськотатарську національну автономію, кримськотатарську мову, кримськотатарську літературу, духовне життя народу, його вірування, традиції, свята».

Депортацію кримських татар генерал кваліфікував як геноцид: «Звертайтеся по допомогу до світової прогресивної громадськості й до міжнародних організацій. Те, що з вами зробили в 1944 році, має цілком певну назву. Це чистісінької води геноцид — один із найтяжчих видів злочину проти людства...»

У квітні 1969 року влада пішла на цинічний крок. Петрові Григоровичу надійшла з Ташкента телеграма: його просили приїхати на судовий процес Мустафи Джемілєва. Григоренко поїхав, і його заарештували.

Нікому так і не вдалось дізнатися, хто ж надіслав ту телеграму.

У лютому минув 31 рік із дня смерті генерала Петра Григоренка. Кримські татари — народ, за права якого він боровся й через що зазнав гонінь у Радянському Союзі, його згадували з особливою вдячністю.

Фото Олени Мокренчук

Найвірніша дружба — у бойових побратимів

У ЛИХУ ГОДИНУ ПІЗНАЄШ ВІРНУ ЛЮДИНУ

А в дружбі не буває порівнянь,
Немає друзів кращих або гірших.
Лиш справжній друг за тебе без вагань
Може віддати все і навіть більше.
В очах у друга не буває фальші
І заздрості у серці теж не буде.
І байдуже, молодший він чи старший,
Та він тебе ніколи не осудить.

А дружбу не вимірюють словами.
Слова — ілюзія, що створена із пилу.
Лиш дружба не розвіється з роками,
Бо справжня дружба це велика сила.
У дружбі не буває порівнянь —
Це кожен з нас повинен добре знати,
Бо друг — це той, за кого без вагань
Ти теж готовий все, що є, віддати.

Любомир ВИННИК

ПРИТЧА ПРО ДРУЖБУ

Були собі двоє друзів. Дуже міцною була їхня дружба. Якоїсь миті друзі посперечались, і один з них добряче штовхнув іншого.

Той, відчуваючи біль, мовчки написав на піску: «Сьогодні мій найкращий друг штовхнув мене».

Вони продовжували йти і знайшли оазу, де вирішили скупатися. Той, який отримав штовхана, ледь не потонув, але друг врятував його. Отямившись, він почав тесати на камені: «Сьогодні мій найкращий друг урятував мені життя».

Той, який дав штовхана, а потім урятував життя, запитав його:

— Коли я тебе скривдив, ти написав на піску, а тепер вибиваєш на камені. Чому?

Друг відповів:

— Коли хтось нас ображає, ми маємо написати про це на піску, щоб вітри могли стерти напис. Коли ж хтось робить щось добре, ми повинні викарбувати це на камені, щоб жоден вітер не зміг стерти такі слова.

Давайте будемо вчитися писати образи на піску і вирубувати радощі на камені.

ЦІКАВІ ФАКТИ

1. Міжнародний день дружби відзначають 30 липня. Його офіційно затверджено 2011 року.

2. Друзі мають між собою певні генетичні схожості. Це можна порівняти зі спорідненим зв'язком. А все тому, що друзів ми вибираємо собі на підсвідомому рівні.

3. Приблизно 90% від усіх користувачів соціальних мереж стверджує, що дружбу можливо створити тільки за допомогою живого спілкування.

4. Вираз «добрий друг», що позначає сьогодні міцну дружбу, має зовсім інші корені. Спочатку він означав «залити за кадик», «напитися». Тобто, по суті, мова йшла про товариша по чарці.

5. Показавши на Олімпіаді-1936 однаковий результат у стрибках із жердиною, два японці Сюхей Нісіда і Суео Ое не погодилися з рішенням Олімпійського комітету і, розпилявши срібну та бронзову медалі, зробили собі по бронзово-срібній медалі.

6. На честь дружби було названо астероїд 367 Amicitia. У перекладі з латинської amicitia якраз і означає «дружба».

7. Соціологічні дослідження вже не перший рік визначають австралійський Сідней як місто з найдоброзичливішими жителями.

ЗУСТРІЧ СТАРИХ ДРУЗІВ

— Оце зустріч! Василь, привіт! Скільки років, скільки зим!

— Один рік, два місяці і три тижні. Коли борг повернеш, Петре?

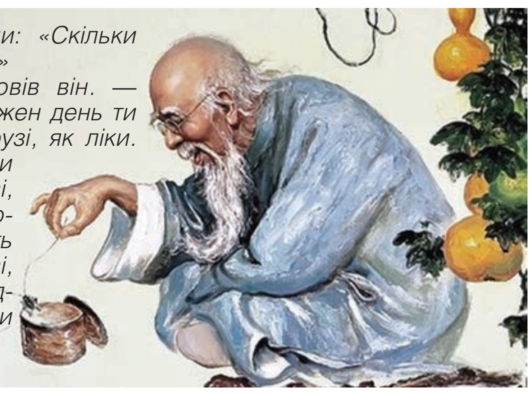
*****

ПОДАРУНОК НА ІМЕНИНИ

— Привіт, слухайте, в Сашка скоро день народження, ви ж подумайте, що будемо дарувати?

— Айфон? Айпод?

— Сашко, може, ти вийдеш, і ми без тебе подумаємо…

У мудреця запитали: «Скільки видів дружби існує?»

«Чотири, — відповів він. — Є друзі, як їжа. І кожен день ти потребуєш їх. Є друзі, як ліки. І ти шукаєш їх, коли тобі погано. Є друзі, як хвороба, вони постійно самі шукають тебе. Але є такі друзі, як повітря. Їх не видно, та вони завжди із тобою...»

ОКОПНІ ДРУЗІ

Про пухнастиків, які стали для наших бійців справжніми друзями, вже є багато свідчень та фотографій. У районі АТО вони попереджають бійців про обстріли, знищують гризунів, знижують рівень напруження та підвищують настрій. А ще стають талісманами підрозділів на позиціях, а потім господарюють у пунктах постійної дислокації.

Живі істоти щедро дарують свою любов і ласку воїнам України.

Матеріали сторінки підготувала Наталія КОЗАК

Інформація Київського квартирно-експлуатаційного управління про підсумки конкурсів з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

За результатами конкурсів з відбору суб'єктів оціночної діяльності, що відбулися **16 березня 2018 року,** переможцем визнано ФОП Рябченко О.М. на проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна, а саме:

— частина нежитлових приміщень в будівлі інв. № 53, в/м № 127, загальною площею 55,10 кв. м, за адресою: м. Київ, вул. Дегтярівська, 12/7, балансоутримувач — Київське КЕУ;

— нежитлові приміщення першого поверху загальною площею 12,90 кв. м (кім. № 112 площею 11,5 кв. м, частина приміщення № 111 площею 1,40 кв. м) у будівлі інв. № 1 військового містечка № 50, за адресою: м. Київ, вул. Грушевського, 30/1, балансоутримувач — Центральний будинок офіцерів ЗСУ.

За результатами конкурсу з відбору суб'єктів оціночної діяльності, що відбувся **30 березня 2018 року,** переможцем визнано:

— ФОП Рябченко О.М. на проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна — нежитлового приміщення в будівлі інв. № 74, в/м № 54, площею 39,30 кв. м, за адресою: м. Київ, вул. Госпітальна, 18, балансоутримувач — Київське КЕУ;

— ТОВ «Фінансова будівельна компанія «ФІСКО» на проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна — нежитлові приміщення загальною площею 30,4 кв. м у будівлі інв. № 118, в/м № 201, за адресою: Київська обл., м. Бровари, балансоутримувач — Київське КЕУ;

— ФОП Чебаков О.І. на проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна — нежитлове приміщення загальною площею 95,90 кв. м у будівлі інв. № 275, в/м № 1, за адресою: Київська обл., м. Бориспіль, балансоутримувач — Київське КЕУ;

— ФОП Чебаков О.І. на проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна — частина нежитлового приміщення площею 24,00 кв. м на першому поверсі в будівлі інв. № 1, в/м № 54, за адресою: м. Київ, вул. Госпітальна, 18, балансоутримувач — Київське КЕУ.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нерухоме військове майно — нежитлові приміщення загальною площею 37,80 кв. м у будівлі інв. № 74, військового містечка № 54.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: м. Київ, вул. Госпітальна, 18.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати.

Орієнтовна дата оцінки: 30.04.2018.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням дати завірення копії, назви посади, ініціалів та прізвища уповноваженої особи, яка завіряє копію, та її особистим підписом.

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання, який не повинен перевищувати сім календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 10 год. 30 хв. 27 квітня 2018 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405-01-40 або (044) 242-81-99.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: нерухоме військове майно — частина технічного майданчика загальною площею 13,00 кв. м (частина технічного майданчика під розміщення телекомунікаційного обладнання — 10,00 кв. м, частина технічного майданчика під розміщення шести антено-місць — 3,00 кв. м), військове містечко № 110.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: м. Київ, вул. Фучика, 7.

Балансоутримувач: Київське квартирно-експлуатаційне управління.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати.

Орієнтовна дата оцінки: 30.04.2018.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням дати завірення копії, назви посади, ініціалів та прізвища уповноваженої особи, яка завіряє копію, та її особистим підписом.

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання, який не повинен перевищувати сім календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11 год. 00 хв. 27 квітня 2018 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405-01-40 або (044) 242-81-99.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: частина нерухомого військового майна загальною площею 8,00 кв. м, будівлі № 10, військового містечка № 63 для використання під розміщення на площі 5,00 кв. м обладнання та на площі 3,00 кв. м трьох антено-місць.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: м. Київ, пр. Повітрофлотський, 28.

Балансоутримувач: Національний університет оборони України імені Івана Черняховського.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати.

Орієнтовна дата оцінки: 30.04.2018.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням дати завірення копії, назви посади, ініціалів та прізвища уповноваженої особи, яка завіряє копію, та її особистим підписом.

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання, який не повинен перевищувати сім календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 12 год. 00 хв. 27 квітня 2018 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405-01-40 або (044) 242-81-99.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: частина нерухомого військового майна загальною площею 6,00 кв. м, будівлі № 73, військового містечка № 63 для використання під розміщення на площі 3,00 кв. м обладнання та на площі 3,00 кв. м трьох антено-місць.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: м. Київ, пр. Повітрофлотський, 28.

Балансоутримувач: Національний університет оборони України імені Івана Черняховського.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати.

Орієнтовна дата оцінки: 30.04.2018.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням дати завірення копії, назви посади, ініціалів та прізвища уповноваженої особи, яка завіряє копію, та її особистим підписом.

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання, який не повинен перевищувати сім календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 12 год. 30 хв. 27 квітня 2018 року за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405-01-40 або (044) 242-81-99.

***

Київське квартирно-експлуатаційне управління оголошує конкурс з відбору суб'єктів оціночної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежної оцінки нерухомого військового майна

Об'єкт оцінки: частина нерухомого військового майна загальною площею 6,00 кв. м, будівлі № 90, військового містечка № 29 для використання під розміщення на площі 3,00 кв. м обладнання та на площі 3,00 кв. м трьох антено-місць.

Місцезнаходження об'єкта оцінки: м. Київ, пр. Повітрофлотський, 30.

Балансоутримувач: Національний університет оборони України імені Івана Черняховського.

Мета проведення незалежної оцінки: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати.

Орієнтовна дата оцінки: 30.04.2018.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оціночної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/27144.

Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням дати завірення копії, назви посади, ініціалів та прізвища уповноваженої особи, яка завіряє копію, та її особистим підписом.

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання, який не повинен перевищувати сім календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до Київського КЕУ не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться об 11 год. 30 хв. 27 квітня 2018 року, за адресою: м. Київ, вул. Ав. Антонова 2/32, каб. 15.

Документи надсилати поштою на адресу: 03186, м. Київ, а/с 37, Київське КЕУ; надавати особисто, за адресою: м. Київ, вул. Курська, 13А, каб. 107.

Телефон для довідок: (067) 405-01-40 або (044) 242-81-99.

***

Квартирно-експлуатаційний відділ м. Мукачеве оголошує конкурс з відбору суб'єктів оцінної діяльності, які будуть залучені до проведення незалежного оцінювання нерухомого військового майна

Об'єкт оцінювання: технологічний майданчик площею 1000 кв.м, розташований за адресою: Закарпатська область, м. Мукачево, вул. І.Зріні, 153 військового містечка № 12 та перебуває на балансі КЕВ м. Мукачеве

Балансоутримувач: КЕВ м. Мукачеве (м. Мукачево, вул. Берегівська-об'їзна, 1А), тел./факс: (03131) 2-12-04.

Мета проведення незалежного оцінювання: визначення ринкової вартості для розрахунку орендної плати з метою передачі в оренду на конкурсних засадах.

Орієнтовна дата оцінювання: 30.04.2018 року.

До участі в конкурсі залучаються суб'єкти оцінної діяльності — суб'єкти господарювання, які відповідають та виконали вимоги пункту 9 розділу І Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 06.04.2015 № 156 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції 11.06.2015 за № 699/271443. Учасники конкурсу для участі в ньому надсилають (або подають особисто) до комісії конкурсну документацію в запечатаному конверті з описом документів, що там містяться. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням дати завірення копії, назви посади, ініціалів та прізвища уповноваженої особи, яка завіряє копію, та її особистим підписом.

Конкурсна документація включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оцінної діяльності (додаток 1 до Положення про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності у випадках оренди нерухомого військового майна); копії установчих документів суб'єкта оцінної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оцінної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оцінної діяльності; конкурсну пропозицію.

Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо вартості виконання робіт, калькуляцію витрат, пов'язаних з виконанням робіт, строку виконання робіт, який не повинен перевищувати сім календарних днів, а також умови розрахунків (відстрочки платежів).

Конкурсна документація повинна надійти до КЕВ м. Мукачеве не пізніше ніж за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно).

Конкурс відбудеться о 10 год. 00 хв. через 14 календарних днів після опублікування цієї інформації в офіційних друкованих засобах масової інформації за адресою: 89600, м. Мукачево, вул. Берегівська-об'їзна, 1А каб.310

Документи надсилати поштою на адресу: 89600, м. Мукачево, вул. Берегівська-об'їзна, 1А, КЕВ м. Мукачеве; надавати особисто, за адресою: м. Мукачево, вул. Берегівська-об'їзна, 1А, каб 310.

Телефон для довідок: (03131) 2-12-04, електронна адреса kevmuk@ukr.net

ВІТАЄМО!

8 квітня відзначив свій день народження командир бригади

полковник Олег Дорохов

Шановного Олега Михайловича вітає особовий склад частини та бажає козацького здоров'я, сімейного затишку, невичерпної енергії та миру!

Разом переможемо!

***

Інформація Квартирно-експлуатаційного відділу м. Львова про конкурсний відбір суб'єктів оціночної діяльності майна для визначення ринкової вартості для продовження договорів оренди, що обліковується:

1. на балансі Квартирно-експлуатаційного відділу м. Львова:

№ з/п	Опис об'єкта оцінки	Площа кв.м	Адреса об'єкта оцінки	Запланована дата оцінки
1	Нежитлове приміщення № 14 на 1-му поверсі буд. № 27 в/м № 135 для розміщення їдальні, що не здійснює продаж підакцизної групи у військовій частині	26,1	м. Львів, вул. Стрийська, 88	Фактична дата

2. на балансі Навчально-спортивної бази літніх видів спорту Міністерства оборони України:

№ з/п	Опис об'єкта оцінки	Площа кв.м	Адреса об'єкта оцінки	Запланована дата оцінки
1	Частина нежитлових приміщень першого поверху площею 112,7 кв.м та другого поверху площею 186,1 кв.м, спортивно-стрілецького комплексу будівлі інв. № 66, військового містечка № 199	298,8	м. Львів, вул. Клепарівська, 39А	Фактична дата

Назва і місце розташування органу, що проводить конкурс: Квартирно-експлуатаційний відділ м. Львова, адреса: 79007, м. Львів, вул. Батуринська, 2.

Основні умови конкурсу:

Беруть участь суб'єкти оціночної діяльності, які отримали сертифікат суб'єкта оціночної діяльності, мають чинне кваліфікаційне свідоцтво оцінювача за відповідними напрямами оцінки майна та спеціалізаціями у межах таких напрямів, мають свідоцтво про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності, та у визначений термін надали необхідні документи.

Кінцевий термін прийому документів на конкурс:

Конкурсні пропозиції подаються в окремому конверті з написом «На конкурс», запечатаному печаткою учасника конкурсу. Кінцевий термін прийняття документів на конкурс — за чотири робочі дні до оголошеної дати проведення конкурсу (включно). Конкурс буде проведено о 10.00 через 14 календарних днів після публікації повідомлення в газеті в КЕВ м. Львова, за адресою: 79007, м. Львів, вул. Батуринська, 2.

Телефон для довідок: (032) 255-74-80;

Для участі в конкурсі учасник подає на розгляд конкурсної комісії такі документи:

1. Копії документів, що подаються у складі конкурсної документації, завіряються поміткою «Згідно з оригіналом» із зазначенням назви посади, ініціалів та прізвища особи, яка завіряє копію, її особистого підпису, дати завірення копії, засвідченої печаткою (за наявності).

2. Документація подається в запечатаному конверті з описом документів, що в ньому містяться, та включає: заяву про участь у конкурсному відборі суб'єктів оціночної діяльності за встановленою формою; копії установчих документів суб'єкта оціночної діяльності (для юридичних осіб); копії кваліфікаційних свідоцтв оцінювача; копію сертифіката суб'єкта оціночної діяльності; копію свідоцтва про включення інформації про оцінювача до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності; конкурсну пропозицію.

3. Конкурсна пропозиція подається в окремо запечатаному конверті з поміткою «Конкурсна пропозиція» і має містити пропозиції щодо ціни виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також строк виконання робіт.

Крім того, повідомляю, що за результатами конкурсів, що відбулися 15 та 22 лютого 2018 року, переможцями визначено:

По об'єкту оцінки № 1: нежитлові приміщення 1-го пов. лікувального (хірургічного) корпусу будівлі інв. № 30 площею 18,0 кв.м, в/м № 60, за адресою: м. Львів, вул. Личаківська, 26 переможцем визнано **ФОП Савицького Д.К.**

По об'єкту оцінки № 2: частина нежитлової будівлі № 55 площею 6,0 кв.м та частина технічного майданчика з асфальтобетонним покриттям площею 28,00 кв.м, в/м № 288, за адресою: м. Львів, вул. Луганська, 3 переможцем визнано **ПП «Експерт-МАШ»**.

По об'єктах оцінки № 1 та 2: частина нежитлового приміщення №2 на 1-му поверсі буд. № 1 (казарма) площею 2,0 кв.м та частина нежитлового приміщення №2 на 1-му поверсі буд. № 52 (адміністративна будівля) площею 2,0 кв.м військового містечка № 7 за адресою: м. Львів, вул. Городоцька, 40 переможцем визнано **ПП «Експерт-МАШ».**

***

Оголошується конкурс на передачу в оренду нерухомого військового майна, що перебуває на балансі КЕВ м. Мукачеве з метою укладання договору оренди.

Назва об'єкта оренди: нежитлові приміщення будівлі № 5 — їдальня, в т. ч. кінолекційний зал, військового містечка №35 загальною площею 12, кв.м за адресою: вул. Акентєва, 11, Львівської області

Місцезнаходження об'єкта оренди: с. Тисовець, вул. Акентєва, 11 Львівська обл., Сколівський район, військове містечко № 35 та перебуває на балансі КЕВ м.Мукачеве.

Балансоутримувач: КЕВ м. Мукачеве

Вартість майна зі звітом про незалежну оцінку, яка виконана станом на 30.11.2017 становить 40848,00 грн (без ПДВ).

Початковий (стартовий) розмір орендної плати, визначений відповідно до вимог чинного законодавства, становить 618,85 грн (без ПДВ) за базовий місяць оренди — грудень 2017 року.

Термін оренди — 2 роки 11 місяців.

Основні умови конкурсу для об'єкта:

— найбільший місячний розмір орендної плати за використання зазначеного об'єкта порівняно з початковим розміром орендної плати; використання нерухомого майна: нежитлові приміщення — для розміщення телекомунікаційного обладнання; компенсація орендодавцю податку за землю під об'єктом оренди та прилеглої території; виконання ремонту орендованого майна власним коштом орендаря; компенсація витрат за виконання незалежної оцінки; встановлення приладів обліку комунальних послуг за власні кошти орендаря та укладання прямих договорів з постачальними організаціями; дотримання вимог експлуатації об'єкта та забезпечення пожежної безпеки; забезпечення виконання зобов'язань щодо сплати за оренду; авансовий внесок у розмірі не меншому ніж одна місячна орендна плата протягом 5 днів з моменту укладання договору оренди; ефективне використання об'єкта оренди відповідно до його призначення та умов договору оренди; заборона суборенди, приватизації та переходу права власності на орендоване майно третім особам.

Переможцем конкурсу визнається орендар, який запропонував найбільшу орендну плату та обов'язкове забезпечення виконання інших умов конкурсу.

Конкурс буде проведено в КЕВ м.Мукачеве за адресою: 89600, м.Мукачево, вул. Берегівська-об'їзна, 1А через 20 календарних днів з дати публікації цієї інформації в газеті «Народна Армія», о 10 год. 30 хв. за київським часом.

Для участі в конкурсі учасник конкурсу подає на розгляд конкурсної комісії:

документи, зазначені у п.3.2 Порядку та умов проведення конкурсів на право укладання договору оренди військового майна, затвердженого наказом Фонду Державного майна України та Міністерства оборони України від 26.07.2000 №1549/241; заяву про участь у конкурсі, документи, що посвідчують повноваження представника юридичної особи; посвідчені нотаріусом копії установчих документів; відомості про фінансовий стан (платоспроможність) учасника конкурсу; довідку від учасника конкурсу про те, що до нього не порушено справу про банкрутство; зобов'язання (пропозиції) щодо виконання умов конкурсу, зокрема запропонований учасником конкурсу розмір місячної орендної плати.

Кінцевий термін приймання документів на конкурс: протягом 20 (двадцяти) календарних днів після опублікування цієї інформації.

Конкурсні пропозиції подаються в окремому запечатаному конверті з написом: «Для участі в конкурсі по оренді» Контактний телефон: (03131) 2-12-04.

Інформаційний листок
про оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад Військового інституту танкових військ Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

№ з/п	Найменування посади за штатом	Кількість посад	Штатно-посадова категорія	Посадовий оклад (грн)	Умови участі у конкурсі
1	Начальник кафедри бронетанкового озброєння та військової техніки факультету озброєння та військової техніки	1	полковник	8600	Особи, які мають науковий ступінь та вчене (почесне) звання, військову освіту оперативно-тактичного рівня та досвід проходження військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (не менше п'яти років).
2	Викладач кафедри бронетанкового озброєння та військової техніки факультету озброєння та військової техніки	1	майор	6340	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр», або ступінь вищої освіти «магістр».
3	Начальник кафедри тактики факультету озброєння та військової техніки	1	полковник	8600	Особи, які мають науковий ступінь та вчене (почесне) звання, військову освіту оперативно-тактичного рівня та досвід проходження військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (не менше п'яти років).
4	Начальник кафедри радіаційного, хімічного, біологічного захисту факультету радіаційного, хімічного, біологічного захисту та екологічної безпеки	1	полковник	8600	Особи, які мають науковий ступінь та вчене (почесне) звання, військову освіту оперативно-тактичного рівня та досвід проходження військової служби на посадах керівного складу в органах військового управління (не менше п'яти років).
5	Викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту	1	майор	6340	Особи, які мають досвід військової служби на посадах за фахом та ступінь вищої освіти «магістр», або ступінь вищої освіти «магістр».

Дата проведення конкурсу 07 травня 2018 року.
Документи надсилаються до 26 квітня 2018 року.
Для участі в конкурсі надсилаються такі документи:

1. Особи офіцерського складу (працівники ЗСУ), які проходять службу (працюють) за місцем проведення конкурсу подають: рапорт (заява); автобіографія; службова характеристика; список наукових праць, винаходів (за наявності); звіт про науково-педагогічну (наукову) діяльність.

2. Для участі кандидатів у конкурсі з інших військових частин (установ) надсилаються такі документи: рапорт; автобіографія; копії документів про вищу освіту; службова характеристика; завірена копія службової картки; медична книжка; довідка про проходження військової служби; письмова згода на обробку персональних даних; копії документів про науковий ступінь, вчене звання (за наявності); список наукових праць, винаходів (за наявності); документи, що підтверджують підвищення кваліфікації (за наявності).

3. Для участі у конкурсі на посади науково-педагогічних працівників надсилаються такі документи: заява; автобіографія; копії документів про вищу освіту; копія трудової книжки; характеристика з місця роботи; копія паспорта; письмова згода на обробку персональних даних; копії документів про науковий ступінь, вчене звання (за наявності); список наукових праць, винаходів (за наявності); документи, що підтверджують підвищення кваліфікації(за наявності).

Документи надсилаються на адресу: 61098, м. Харків, вул. Полтавський шлях, 192.

24-річна Ольга поєднує в собі якості прискіпливого програміста, воїна-десантника й знаної спортсменки. 2016 року, після закінчення Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова, вона почала служити в Командуванні Десантно-штурмових військ на посаді офіцера-програміста. Незважаючи на брак часу, завжди знаходить можливість для заняття улюбленим гирьовим спортом. До речі, вона є багаторазовим призером як всеукраїнських змагань, так і змагань серед військовослужбовців Збройних Сил України із цього виду спорту. Нещодавно їй було присвоєно звання кандидата в майстри спорту України. Особистим рекордом Ольги є підняття гирі вагою 16 кг 180 разів за 10 хвилин!

Із кінця минулого року вона виконує бойові завдання в районі АТО. Але навіть тут щоранку її можна побачити на пробіжці.

Євгеній СИЛКІН

ЛЮБІТЬ УКРАЇНУ!

УЖГОРОД У САКУРАХ, НАЧЕ ВЕСНЯНИЙ РАЙСЬКИЙ САД

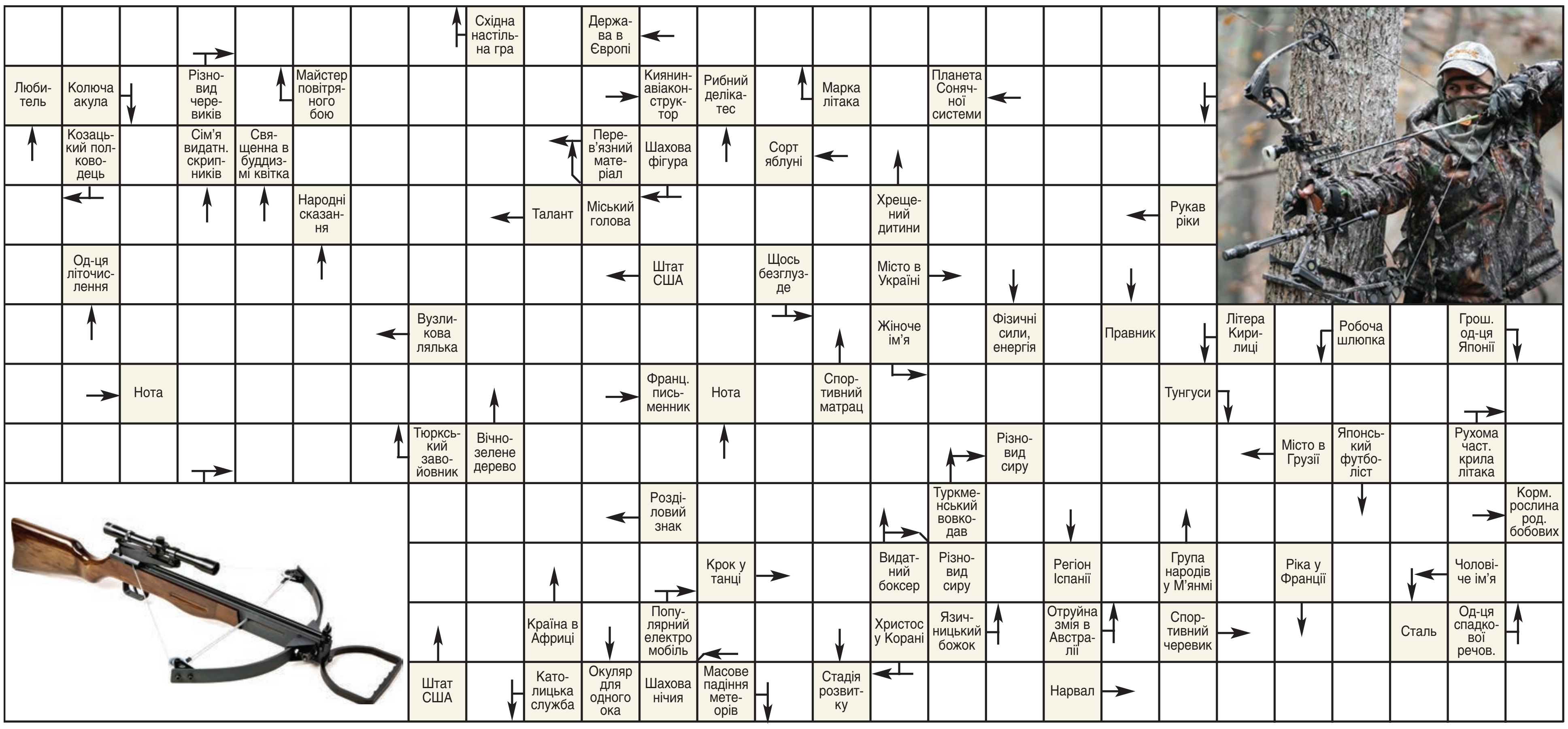
Починаючи із середини квітня Ужгород потопає в рожево-білому серпанку: цвітуть білі, рожеві, фіолетові магнолії та головна окраса міста — сакури. Восьме диво світу можна спостерігати саме в цьому куточку України, де цвіте майже дві тисячі сакур.

Як свідчить легенда, японська вишня (так іще називають це дерево) потрапила сюди майже сто років тому завдяки послам Країни висхідного сонця, які їхали через Закарпаття до імператора Франца-Йосифа й везли йому як подарунок саджанці. У місті Мукачеві вони зупинилися на нічліг. Звістка про незвичайні японські вишні облетіла все місто, і закарпатці підмінили вночі саджанці сакури на звичайні фруктові дерева.

За іншою версією, висадити сакури вирішили чеські будівельники, які працювали на Закарпатті. Хоч там як, а хтось із них зробив для міста добру справу й прикрасив його. Завдяки теплому клімату Закарпаття дерева тут прижилися легко. Із часом сакурами засадили цілі вулиці, й дерево з ніжними квітами стало візиткою Ужгорода. Уявіть лише: у місті японські вишні квітнуть часом рясніше, ніж на їхній батьківщині.

Цвітіння сакур в Ужгороді традиційно припадає на квітень, а в разі гарної весни може тривати до травневих свят. До речі, коли сакури починають обсипатися, це не менш красиве видовище. Погодьтеся, дуже романтично йти по місту, встеленому килимом із рожевих квітів. Безумовно, це одне з найдивовижніших явищ природи. А на традиційний Міжнародний музично-творчий фестиваль «Сакура-фест», запроваджений на період цвітіння цього вишуканого дерева, щороку приїжджають тисячі туристів.

Наталія КОЗАК

Сканворд підготував Олексій ТРИГУБ

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА

НАРОДНА АРМІЯ

ЗАСНОВНИК – МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Реєстраційне свідоцтво
КВ № 2026 від 25.06.1996 р.

Газета надрукована у друкарні
ТОВ «Мега-Поліграф»
(вул. Марка Вовчка, 12/14, м. Київ, 04073).

Наклад 30919 Замовлення 61213

Ціна вроздріб – договірна

ТВО головного редактора Андрій ЗАДУБІННИЙ

Чергові по номеру — Роман ВУС, Вадим КОВАЛЬОВ

Провідний літературний співробітник — Наталія ЧИЖЕВСЬКА

Адреса редакції:
вул. Московська, 45/1, будівля 33, м. Київ, 01015

e-mail: n_army@army.kiev.ua

http://www.na.mil.gov.ua

Відділ передплати: тел.: (044) 285-70-12

Передплатний індекс — 68618

Pp — Реклама редакції (подається безкоштовно)

P — Реклама платна

Листування з читачами тільки на сторінках газети. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці. Редакція може не поділяти погляди автора. При передруку матеріалів посилання на «Народну армію» обов'язкове.

ISSN 1029-9114

9 771029 911004